

ՊԱՅՉ

ԶԵՓՈՅՑ ԿԸ ԱՐԱՅ ԹԵԲ
ԽՈՅՑ ԵՒՏ ԳՐԵՄՐԵՑ
ԲՈՒՆՐ ՎԵՇԵՐ ՀԵ,

ՈՐ Է

Ե թառը թիւն ամենայն տեսակ
կշռոց՝ չափոց և դրամից. որով
բալոր աշխարհի վաճառք
կանոն թիւն վարի.

Ե անունը ե՞տ է վայր գումարեալ այլու
առանձին կ ունեած կ պաշտօն
ա պահանջով կ անանդեցոյ:

Ե ասիսիւք, ե՞ի խնդրոյ հայցման
ա տղայեցի իւաստուրի որդի
Պարոն Պետրոսին:

Տոփոք և շուշանութիւն իւաստի վեհի
Այսուց Ատրպագեանի և Արքա
Հայութաբանի Ամեանցի
առաջ Տանե Գյոզթիւնը

ՕՐՈՒՐ ՏԵՂԻՆ 1699

Ծանոթագրի 16,

ՅԵՐԱՎԱՆԻ ՊՐԵՍ

Ու Հայուսան Ա անտումելք
Լավուս:

Ե Գալիսաւոր վաճառասեղիս
որք են յաշխարհի վերայ
բառըս ոյսորդիկ:

Ու, Աշխ-, Ե Ո-ի այսպէս ասի
Հայի. Ուիւ. Աշխ-. Ծափ:
Խասլիմնի. Ե ումբ-ըս Պիկ զօմիզուրս
Հովանոցիցի. Խորթալ Ա իխտմաթ
Տեռւրի. Աայի. Ուերազի. (Ըլ) ի
Փարսի. Ը միր. Ո իջան. Փեշմանաւ.
Եւ զնամ վաճառասեղեաց կշիռն
ափն, և դրամն միրստմիոթե դրելն
Ե դործ իմն ծանը դժուարին և
անհնարին:

Ուայց՝ ըստ կարի մերում, և ըստ
որում՝ ի հարազատ զրեանս Ե-
դեալ դտինը, զյեանց Երթալով
զնոյնն մեք ևս ի յօդուա մերագ
նեայ վաճառասեր Եղբարցդ ար
ձանացտուոցուք. Ո տիպեալ մանաւ-
անուդ. ի խնդրոյ ՞ ուզայեցի բարե
պաշտ Պարոն Պետրոսին. Ուստի
աղայեմք ի վաճառասեր Եղբարցդ
յիշել յազօթս ձեր զիւախնիս
վերոդեցեալ Պարոն Պետրոսին
զ Աահակին և զ Ձմամիաշային. ըոց
Ճնօղսն

ծնօղսն իւր զ լու աւատուրն՝ և ըստ
 Ա արխառեայն - և ո՞ զ Ասքիայն՝
 Ովանեսն՝ Ասկանն՝ և Աթուայս
 այն, և ո զ Պարսն՝ ԱԵարսոն՝ ըստ
 Հարութիւնն, և զ Յ. լիկն, նաև
 զ զամակն՝ ԱԵարսոնն՝ զ լուսա
 տուրն՝ զ ԱՄադդալինեն, և զ Լա
 տարինեն. և զ այլ արեանտուն
 մերձաւորմն, զ հանգուցեալսն, և
 զ կենդանինմ. որով և զ ուք յիշել
 լիցիք ՚ի ՚Վանե՝ Հուսուս մերոյ
 յ աւառելին անկըռեկի. ՚միշն.

Աւանելիք է յամենայն աղքաց
մարդոն այն, որ միշտ՝ և յամեն-
այն ուրեք զմուռած է՝ և՝ ի կիր-
արիանեւ զայն բնածին, և ամ կը ո-
ւից ընդունելիք կանոնն:

Օ ազնիւ ուշ լինիւ ու խախու, այսոց մի
առներ. և պարինիւ ուշ լինիւ խախու այ-
լոյ ևս արա:

Վանզի՞ Երբ զայս կանոն ընդա-
մենեւսեան՝ ի գործ ածեմք, լինիմք
Վայ սիրելիք, և յամ մարդոց պա-
տուելիք: Վայու կանոնաւ՝ ի կա-
տարածեմք զամ օրենս ամ աղ-
քաց. թէ՝ զ Վայինս, թէ՝ զ Լո-
կեղեցականս, թէ՝ վագաւորաւ
կանս, և թէ՝ Վաղաքականս:

Օ այս Համարակ, նոյնինքն Շամար
առ թիւնն ասելով: Օ ամենայն
որ միանգամ կամիջիք՝ թէ արաւ
ցեն ձեզ մարդիկ, այնովէս արաւ
թիք և դուք նոցաւ զի այն իսկ Եւ
Օրենք՝ և Վարդարեք:

|| Կարեւու. 7. 12. 11 || սկսաւ. 6. 31 :

Արքային Արքա Արքա Առ Հեթանօթին

Ա Ե Ր Ա Մ Ի Շ Ա Լ Ո Ւ Հ Ա Յ
Ա Ր Գ Ա Բ Ա Բ Ա Մ Ն .
Ա Ռ Ջ Ե Խ Ա Պ Լ Ս Ա Կ
Ա Ր Բ Ի Ո Ւ Բ Ե Ա Ն :

Գ. Հ. Ե. Ա.

ՀՅԱՂԻՄ ՀՅԱՂԻՄ ՀՅԱՂԻՄ
Լ. Դ. Շ. Վ. Ե. Ա.

ԱՅՍԵՅ ԲԿԱՒ ԱՄ. ԵՐԵՎԵՐԵՎԵՎ

Ա Պ. Խ. Ձ. Ե. Լ. Գ. Ե. Վ. Տ. Հ. Վ. Տ.
Ժ. Խ.
Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ. Խ.

- 5 Համայ. մին դանեկ եր:
- 6 դանեն՝ մին դըհամբեր:
- 8 դըհամեն՝ մին ունցա:
- 12 ունցն՝ մին ռամբ:
- 7 դինարն՝ կամ 7 դահեկանն՝
մին ունցա:

Ո՞ին մնասն Պլառ	144	18 ունցա.
		864 դանեկ:
Ո՞ին մնաս Աղեկ	20 ունցա.	
		160 դըհամբ

Ո՞ին

Վինմաս Յու 5 12 ունցակեմ.
նայ քաշը . } 100 դրհամ:
} 1800 զիրաթ:

Վին ռաթէլ Պըրս 12 ունցա .
բատոնու կշռեր . } 84 դինար .
} 96 դրհամ:
86 դանի:

Վ ասուն դրհամն մին նուկի .
չ նուկին մին լիար .

2 լիարն մին քսեստ:

50 քսեստն մին մար .

72 քսեստն մին արդու .

80 քսեստն մին քոռ .

180 դրհամն մին կասպիճ .

4 կասպիճն մին մոթ .

Վին ՞ անքար կամ Տաղանդ
չունաց քաշը 60 մնաս . որ է
6000 դրհամ:

Վին ՞ անքար Արբութէ կշռեր
ու . չ էրբայեցին 100 մնաս . այս
մնան 1200 ունցա:

Խակ քանչար Ասողավոյն քաշը
50 մնաս . որ է 600 ունցա:

Վին էրկողքամեան կամ գիղրաք
մոյ եր + դանիկ , որ է 12 դրամ :

Քակն ամանը թէ Աատեր . Աիկո ,
Դիղը ամանը և էրկողքամեան , մի

և նոյն կշռոյ անսուն է։ այսպէս
ևս՝ Հայունով՝ գլամերով՝ և մնաս,
մին և նոյն է։ Այսինքն առաջ:

Եղանակ աղեացն լորից և ուշից։

Ամբանկատան այլ և ապլ մար
կայ. որ ի իբրահ և գունդ-
ասի. Այս լիտր՝ որ 12. 14, և 15
ունցան է։ Ո՞նք ունցեն բաժանի
յերկու բառ մին լօտն՝ յերկու
սխայն։ մին սխայն՝ յերկու դըր-
համ, կամ յերկու քութնի։

Ըոլոր խալիու յերկը ունի մին
լիբրա ունի 12 ունցա 24 լօտ 48
սխայն։ 96 դըրհամ։ 576 գանկ։
1728 զիրաթ։ 5760 գրան։

Ախնացիք, որք են ՚ի փրանցիայ՝
զիւրեանց լիբրեն սասպես բաժա-
նեն։ ՚ոյնպես որքան բժիշկ կայ
՚ի փրանկատան՝ ունին լիբրոյ, որ
այլու խալայիք։

Ունեաթիկցիք մին լիբրեն բաժա-
նեն ՚ի 12 ունցա։ 1728 զիրաթ։

6912 դըրան։ Ո՞նք զանթարն 100
լիբրոյ։ մին լիբրեն 96 դըրհամ,
կամ 12 ունցա։ մին սխայն 9 դըր-
համ։ որ է 6 մսխալ։ Արդ մին
զան

դանթրն 24 հօղկայ է։ 96 շօ գրհմ
Սասպես և 1 իվունու քաշն է։
բայց 'ի 1 իգորնայ ասլրշմի զիտրն
21 լիբրայ է։ մին լիբրեն 108 գըր
համէ։ 1 բնի մին ասլրշմի զիտրն
2268 գրհամ։

9 էնուացիք մին լիբրեն 102 գըր
համ բաժանեն։ մին դանթարն
25 հօղերայ և կես է։

է լրկրին ֆրանցայու մին լիբրեն
134 գրհամ է։ 88 մնխայ և 4 դաներ
11 ին դանթարն 33 հօղերայ է։

Փարեզ մին լիբրեն 16 ունցայ է։
128 գըրաս 384 ըսկրիպուլ 9216
գրամ։ Ի՞սայց մին կատառարա
կան քաշն 94 լիբրայ և 3 կարտ է։

1 նդ լիզումն մին դանթարն 100
փունթ է։ մին փունթն 144 գրհամ։

կաշը բկան քաշն ունի 91 փունթ
և կես մին փունթն 96 մնղալ է։

11 սրդամու մին դանթարն կամ
12 ունինթարն 100 փունթ է։

11 ին փունթն 160 գրհամ է։

մին ունցեն 2 լուս է։

մին ըսկրիպփունթն 300 լիբրայ է։

մին լոյզփունթն 15 լիբրայ է։

Յարաշած քահրիւարի քաշն 155
դրհամ է։ Անթրաշ քահրիւա
րի քաշն 159 դրհամ է։

Տանձելոյ քահրիւարի քաշն 150
դրհամ է։

Ու էնայ՝ որ է Պահան և Արյունը բա
նիստ քաղաքն։ մին լիբրեն 32 լու
է։ 128 քուինթ։ 512 ակնինդ։
12800 գրան։

Վախինայ մին զանթարն 100ռօթէ է
է։ մին ռամթ լն 256 դրհամ է։ որ
է 170 մախալ և 4 դանկ։

Վին զանթարն 64 հօղելոյ է։ որ
ինի 17066 մախալ և 4 դանկ։

Վիվիլեայ՝ որ է Վայրաբազուր և
մատանն վաճառուառեղի Նիս
պանիու, երեք Վուինթալ, և
Երեք Վավայ կամ։

Վեծ Վուինթախն 144 լիբրայ է։

Վորա Վավայն 36 լիբրայ է։

Վորա Վուինթախն 120 լիբրայ է։

Վորա Վավայն 30 լիբրայ է։

Վորա միւս պղամիկ Վուինթախն
112 լիբրայ է։

Վորա Վավայն 28 լիբրայ է։

Վազրանայ՝ որ է Փօրթուգալի
Վաճառնորանիու քաղաքն։ մեծ
Վուին

Վ. ու ինթալին՝ 128 լիբրայ Ե.
 Ա որա Խօմայն՝ 32 լիբրա Ե.
 Պ շտիկ Վ. ու ինթալին՝ 112 լիբրայ
 Ե. սարա ռ.օմայն՝ 28 լիբրայ Ե.
 Ա օսկրի ղիարն Փուտ Ե,
 մին փուտն 40 ֆունթ Ե.
 մին ֆունթն 130 դրհամ Ե. որ Ե
 86 մազալ + դանկ, Ի ջամատանայ
 մազարան: Ի այց Ա օսկրի մազա
 լան՝ 96 մազալ Ե. Օ ի Ա օսկրի
 մազալն քանոզ Ի ջամատանան պա
 կա Ե. Կայս մազարն՝ 86 դրան ու
 կես Ե. և Ի ջամատանայ 10 դի
 բեթն Ա օսկրի ու մի 11 դիբեթն Ե.
 Ա մազալ Ի ըծառի տաշ՝ կ քառական:
 Հ (Համագոյ մին մարքն 8 ուն
 ցայ Ե.
 Ա ին ունցեն 20 Ա մազալ Ե.
 մին Ա մազալն 32 Ի ս Ե.
 Վ արձակալ մին զուտ Ա սկրոյ
 մարքն 24 դիբրաթ Ե.
 մին դիբեթն 12 դրան Ե.
 Ա ինի մին մարքն 5120 Ի ս. կամ
 160 Ե մազալ:
 Հ աօմայ մէկ մարքն 8 ունցայ Ե.
 մէկ ունցեն 8 դրհամ:
 մէկ դրհամն 3 ըսկը ի պուլ

մէկ ըսկըրիսպուլն չ դանեկ:

մէկ դանեկն չ զիրաթ:

մէկ զիրաթն 4 դ բան:

| ինի չ ռօմացու մէկ մարդն 4608
դ բան:

Տանձեայ՝ մէկ մարդն 8 ռւնցայ լ:

մէկ ռւնցեն 32 սլէնինդ:

մէկ սլէնինդն չ ՆԵՐ:

| ինի 1 Տանձեայ մարդն 512 ՆԵՐ
ՀԵՐԱԲԼԻՆ Փրանցոցւ մէկ մարդն
8 ռւնց լ:

մէկ ռւնցեն 8 դ բան լ:

մէկ գ բան չ սլէնինդ:

մէկ սլէնինդն չ դ բան:

| ինի Փրանցոցւ մէկ մարդն 4608
դ բան:

Հասկանիայ՝ մէկ միրդն 8 ռւնցայ լ:

մէկ ռւնցեն 8 օկտավի լ:

մէկ օկտավին 4 մէծ դ բան ու իկալ:

| ինի մին մարդն 11 սպանիու 288
մէծ դ բան:

11 ԷՆԵՐԻԿԻՆ մէկ մարդն 8 ռւնց լ:

մէկ ռւնցեն 4 քուարտ:

մէկ քուարտն 36 զիրաթ:

մէկ զիրաթն 4 դ բան լ:

| ինի մէկ մարդն 11 ԷՆԵՐԻԿԻՈՒ
4608 դ բան: կամ 115: զիրաթ:

ՀԵՐԱ

ՀՅԵրկրումն Փրանեաց մին լիբրայ
իսամ մէկ փունթ արծաթն արժէ,

150 փունթ պղինձ :

700 փունթ երկաթ :

600 փունթ արծիճ :

50 փունթ զիարակ :

110 փունթ կըսյեկ :

ՃՎ. Աւեմանի Երկրումն մին մարք
ուկին՝ 11 մարք արծաթ արժէ,

Հիսպանեայ՝ մին մարք ուկին՝ 10
մարք արծաթ՝ և 3 թուլթ արժէ,

Դ. Փրանցեայ՝ մարք ուկին՝ 11
մարք արծաթ արժէ :

Այսուհետեւ և Խնդլթեռոյ,

ԸՆԴ՝ Հօլլանդու և ֆիննդրու
Երկրի հարիւր մարքն ուկւայ՝ կոմ
արծաթի հարիւր քաշ՝ ՃՎ. Աւեմա

նի Երկրումն քաշ՝ 105 մարք, և
19 քամնեն հինգ քամին առելի:

Կամըերդ՝ Խօրմըերդ՝ Հուօմայ՝
և Աւեմնելի քաշ՝ 103 մարք, և
կարտ առել:

ՃՎ. Աւեմնելի քաշ՝ Փարեզ՝
112 մարք, Հիսպանիայ՝ 107 միրք:

Պատամոլ՝ Հումաստմն՝ Խարսին
ուայ՝ և՝ Խոր Հիսպանիայ 87 մարք:

Եւ հարիւր ՃՎ. Ավեմնելի քառ փունթն
ՃՎ. Արդամ

- Արքամի է 25 փունդ։
 Արքայի 143։
 Արքով 118։
 Արքու 106։
 Տաճակայ 120։
 Աանիմարք 104։
 Քրանեփօրտ 92։
 Քլօրենցայ 143։
 Ծենուայ 245։
 Համբեռդ 97։
 Ծնդքայ 104։
 Խպոիկ 100։
 Խղթանայ 102։
 Արախինայ 117։
 Ահնայ 155։
 Առըլմէթերդ 92։
 Ասպոլի 147։
 Օրան 102։
 Փարեզ 95
 Աթագայ 111։
 Աթագւայ 97։
 Աթիլեայ 102։
 Հռեթն 97։
 Ա Ենէտիկ մեծ Իշխան 98։ և պղտիմ
 քանն, 56։
 Ա Ենայ որ Ա Ամեն 83։
 Այստեղ բանեցի։

Հնդուստան լեզակի լիտրն՝ Առ
բարի զիար է:

Ո՞ւկ Վարարի զիարն գօ Ուկ է,
մէկ Ուկն չօ Փեսարար է:

մէկ Փեսարարն ժախալ ու կըս է:
Լինի մէկ Վարարի զիարն հաջո
մախալ:

Խզայ քահրիբարի և մարթանի
քաշն՝ 13 փեսարար է, որ է՛ 63 մըս
դալ: Ո՞ւկի քաշն՝ 16 փեսարար
է. այսինքն՝ 72 մաղալ:

Դ բազին՝ զավիրանի քաշն ՈՒկ է,
Ո՞ւն ՈՒկն 40 փեսարար է. և 1
քաշին 2 փեսարար դարայ կառ
նուն. որ համբայ 42 փեսարա
րի քաշն է, որ է՛ 189 մախալ:

Ո՞ն փաքաղիարն՝ 40 փաքատէր է,
1 փաքատէրն՝ 40 փեսարար է՛:
1 քաշաղիարն՝ 20 փաքատէր է՛:
1 քաշաղիարն՝ 3600 մաղալ է՛:
1 փաքաղիարն՝ 7200 մաղալ է՛:

Վայ միւս քաշ կայ Հնդուստան՝
որ կաօլայ ասի, որ է՛ Երկու մըս
դրալ ու կըս և Եօթն դրան:

Ե Անդարի Ուրբաթն՝ մարգար
տի քաշն ուսեմն է, կամ կանիկ.
որ 11 ուսեմն 10 դիրաթ է:

• Բահրիբարի՝ մշկի՝ և մէրթանի
քան 18 փետարար է. որ լինի 81
մաղալ:

* Հմըզի՝ և զամբրանի քան 40
փետարար է. որ լինի 180 մաղալ
որ է մէկ փարատեր:

Հեղարարագ՝ մէկ Ալեքս 60
մաղալ է:

Դմաղի քաշին Դանջանի տոի.
մին մանջանին ։ զիրելն կէս է.
որ է 6 դրան:

Դանջանուն կէսն՝ փոյ է,
Դայտն կէմն՝ փարգ է:

Փարգուն կէմն՝ վիսայ է,
Փէղուայ՝ երկրի քան տոի վիս.
։ վիսէն 100 թիքալ է,
։ թիքալն՝ 3 մաղալ է:

Դութնոյ քաշի անունն է լամոց.
։ լամոցն 10 մաղալ է, որ ։ գալու-
րի տոի:

։ մաղալն 5 փուն է,
։ փունն 19 դրան է:

Դութնոյ 10 մաղալն Դջամս
տանոյ 8 մաղալ է:

Դութ մշկի քան 16 փետարար է.
պյուխիքն, 7 ։ մաղալ:

Օ երբաղայ քաշին փիքուլասի.
։ , թ մին

մին փիբուլն 100 քաթի է':

մին քաթին 120 մնղալէ'. որ է' 180 դրհամ:

10 քաթին՝ մէկ շահի զիտրէ':

3 փիբուլն՝ 1 քարայ է', որ է' 30 շահի զիտր, 10 Առըաթի զիտր:

5 զիտր վաքայ է' 1 զիտր Շ ահի ջհանի:

Ա անիլու' և իւր կղզեաց սոկոյ' և արծաթի քառն դայէլէ':

1 դայէլն՝ 7 մնղալէ'. որ լինի 10 դրհամ կէս:

Ա ջամստան Շ ահի զիտրն 1200 մնղալ է'. որ է' 1800 դրհամ:

Վ ա ն ա ղ ի տ ի ո ւ ր ն 3 չ ա ր ե ք շ ա հ ի է'. որ է' 900 մնղալ 1350 դրհամ:

Ջ ա ր ո վ ի զ ի զ ի տ ր ն 600 մնղալ է'. 900 դրհամ:

Լ է ղ ա կ ի մին քալլէն 7 շահի զիտր է'. այսինքն 8400 մնղալ:

Ա շ կ ի զ ի տ ր ն 187 դրհամ կէս է'. այսինքն 125 մնղալ:

մին մնղալն՝ մին դրհամ կէս է': 6 դանկ է'. 24 զիրէթ է', 96 դրան է':

մին դրհամն 4 դանկ է': 16 զիրէթ: 64 դրան:

մին զիրէթն 4 դրան է', կամ 4 ցորեան: մին

մին գրանն մին ցորենոյ տեղէ :
 Կախանոյ ապրշմի մին փանջեն
 100 մնդալ է :
 12 փանջեն մին շահի զիտր է :
 Բռեշտու քան դրհամ է :
 մին դրհամն 6 մնդալ է . և 200
 դրհամն մին շահի զիտր է :
 Մահիթանու մին դրհամն 2 մնդալ
 է . և 600 դրհամն 3 շահի զիտր է :
 Երեսնոյ և կախուանոյ տանն
 1 կուկին 133 մնդալ . և 2 դանկ
 է . որ լինի 200 դրհամ :
 1 շադեն 100 մնդալ է . այսինքն
 150 դրհամ :
 մին ըստին 33 մնդալ . և 2
 դանկ է , որ լինի 50 դրհամ :
 Հօռմացտանն մին հօղկեն 400
 դրհամ է . այսինքն 266 մնդալ և
 4 դանկ :
 1 դանթարն 100 լիտր է :
 լիտրն 180 դրհամ է . յի 120 մնդալ :
 1 անթարն 7 լիտր կես հօնթկա
 րի է , որ է 18000 դրհամ : 12000
 մնդալ . 45 հօղկայ :
 Հօնթկարի զիտրն 6 հօղկայ է . որ
 է 2400 դրհամ :
 Վաղրշմի զիտրն հօնթկարի է :

Արծաթի քաշն 150 դրհամէ։
Օսմանի քաշն 140 դրհամէ։
Խորաշ մելջամին՝ և զուրս արծաթի քաշն 100 դրհամէ։
Խորիսքի քաշն՝ 250 դրհամէ։
Խոփոխիկի քաշն չ հօղկոյ է։ այս
ինքն՝ 800 դրհամ։
Կանոյ մազտաքու մին ամենդուդն
80 հօղկոյ է։

Առյ այլ միւս դանթար, որ 45
հօղկոյ է, այսինքն 100 լիտր. 7
դիտր կես հօնթեարի. 18000 դրհամ։
Բաղդադ մին վաղին 50 մազալ
է, որ է՝ 75 դրհամ։

Բասրոյ 1 դիտր կայ՝ որ Արքի
դիտր ասի։

1 Արքի դիտրն 24 վաղին է։
1 Ա սպիտեն 334 մազալ՝ չ դանկ
է. այսինքն՝ 500 դրհամ։
1 Երեմի 1 Արքի դիտրն 8000
մազալ է, որ լինի 12000 դրհամ։
Առյ այլ միւս դիտր՝ որ ատթարի ասին
1 ատթարի դիտրն 24 վաղին է,
1 ատթարի վաղին 108 մազալ է,
որ լինի 162 դրհամ։
1 ատթարի դիտրն 2592 մազալ է,
որ լինի 3888 դրհամ։

1 լեղակի քալլեն 10 զիտը կես
շահի է' :

1 քալլեն 117 վաղիայ է' :

1 վաղիեն օ7 մնղոյ 66 դրոն կես է' :
ուրեմն մին քալլեն 12600 մնղալ
է', որ լինի 18900 դրհամ:

1 վակի զիտըն 125 մնղալ է'. 187
դրհամ ու կես է' :

1 ուրս արծաթի քաշն 100
մնղալ է', 150 դրհամ:

1 հալապի 1 ռաթըն 480 մնղալ է'.
720 դրհամ:

1 լեղակի քալլեն 26 ռաթը է'. և
1 ռուբ. որ կանե 12600 մնղալ
18900 դրհամ:

1 հալապի զիտըն 720 դրհամ է'.
12 նուկի է' :

1 նուկին 60 դրհամ է' :

1 ուրս արծաթի քաշն 66 մնղալ
և 4 դանե է'. որ լինի 100 դրհամ:
1 զմիկըն 1 քալլեն 10 զիտը կես
շահի է'. որ է' 47 հօղկայ:

Հայոց գույշան Առաջ Շնորհ:

1 հօղմագու և փիանդրու երե
րումն 1 փիամշ փունքն 20 շելինդ
է', և 1 փունք դրօտն 6 դուլդն է:
1 շելինգն 12 դրօտ է:

1 դրօտն

- 1 գրօնին 8 աղենինդ է՛, կամ 13
միջյաւ:
- Հօլլանդոյ՝ 1 դուկանն 63 ըստակէ
է՛, որ ըստոյվը ասիւ:
- 1 ռէքսդալդըն 50 ըստակէ է՛:
- 1 կլոնն 40 ըստակէ է՛:
- 1 դալդըն 30 ըստակէ է՛:
- 1 զայտ դուլդն՝ 28 ըստակէ է՛:
- 1 դուլդն՝ 20 ըստակէ է՛:
- 1 ըսկէլլինն՝ 6 ըստակէ է՛:
- 1 ռէալն՝ 3 ըստակէ կէսս է՛:
- 1 ըստօտը՝ 2 ըստակէ կէսս է՛:
- 1 ըստօյվը՝ կամ 1 ըստակն՝ 8 դօյս
է՛, կամ 16 աղենինդ:
- 1 ըւմելին 6 դօյս է՛:
- 1 բարսպենինդ՝ 10 դօյս է՛:
- 1 դրօնն՝ 4 դօյս է՛:
- 1 օրքի՝ 2 դօյս է՛:
- 1 դօյտն՝ 2 աղենինդ. է՛:
- *Կամրձեալ՝ [ի] օնդքայ: Վիունի-
ըստէլլինն՝ 20 շէլլինդ է՛:
- 1 շէլլինդն՝ 12 աղենինդ է՛:
- 1 աղենինդն՝ 8 փրդին է՛:
- *Վ. Փրանկիօրտ՝ 60 կըմեյցը 1
դուլդն՝ է՛:
- 1 վիունինն՝ 20 շէլլինդ է՛:
- 1 շէլլինդն՝ 12 հէլլու:

- Վ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ 1 գուլին 8 շելինդ :
- 1 շելինդն՝ 30 սլենինդ :
 - 1 սլենինդն՝ 2 հելլ :
 - 1 մարտին՝ 8 շելինդ :
 - 1 դուեկատն՝ 1 շելինդ :
- Վ. ԽԱՅԱՏԱՐՆ՝ մարտին 7 շելինդ :
- 1 7 գրօն է :
 - 1 դուեկատն՝ 10 շելինդ :
 - 1 շելինդն՝ 30 գրօն :
 - 1 փլորինն՝ 20 շելինդ :
 - 1 շելինդն՝ 12 հելլ :
- Կայ այլմիւս Փլորին, որ 100
գրօն է :
- 1 գրօնն՝ 2 հելլ :
- Վ. ՀԱՄԲՈՐԳ՝ 1 մարտին 33
շելինդ է :
- 1 շելինդն՝ 3 վիթպենինդ :
 - 1 մարքն՝ 16 շելինդ :
 - 1 շելինդն՝ 12 գրօն :
- Վ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ մին մարտին 3 կլիստ
սլինդ ու կեռ է : 7 հին մարք է :
- 1 7 նոր մարք է :
- Վ. ՊԱՆԻՄԱՐՔՆ մին մարտին 32
գրօն է, կամ 60 շելինդ :
- Խիւս դաշդը կայ՝ որ 48 շելինդ :
- Վ. ՏԱՐԱԼԻԿԱՅ մին մարտին 35 գրօն է,
- 1 գրօնն՝ 3 շելինդ, կամ 18 սլենինդ :

- 1 | էհի գուլդն 30 գրոս է՛ ,
 1 մեծ մարզն 20 գրոս է՛ , կամ 60
շելինդ :
- 1 սրբաթիկ մարքն՝ 15 գրոս է՛ ,
 1 Հռոմքաղաքի՝ 5 քուատրինն
 մին բայերը է՛ :
- Համն բայեօքն՝ 1 ջուլի է՛ ,
 Համն ջուլին մին ըսկուդ է՛ ,
 1 ինետիկումն 2 սոլդին մին զու-
 զեթայ է՛ :
- Քսոն սոլդին՝ մին լիրայ է՛ ,
 24 զրուշեթն մին դուկատ է՛ ,
 6 լիրեն՝ և 4 սոլդին , մին
 դուկատ է՛ :
- 8 լիրեն՝ մին մարտիլ է՛ ,
 2 լիրայ՝ և 6 սոլդին մին դու-
 կատուն է՛ :
- 10 լիրեն՝ մին ըսկուտ է՛ .
- 1 ասոլդ՝ 12 կավանդի մին գրան է՛ ,
 Համն գրանն՝ մին կարլին է՛ ,
 Համն կարլինն մին դուկատ է՛ ,
 երկու կարլինն մին դարձ է՛ ,
 9 դարին մին դուկատ է՛ ,
 11 դարին մին մարտիլ է՛ ,
 Հիսկանիայ՝ 2 մարտիլին մին
շամփ է՛ ,
 3 չափն մին քուատրատ է՛ :

16 քուարտն 1 սիալ դի
փլատայ Ե՞ որ Ե՞ կես ոռոք։
8 սիալ դի փլատան մին մարտիլ Ե՞ :

11 սիալն մին դուեստ Ե՞ :

Փօրթուգալյումն՝ Ամերիկով կու
խօսին, ինչպէս Շահի Երկրումն
զեանով։ Այսպէս, մին վիճակն՝
քան ուշյզ Ե՞, կամ 20 դիան, որ
Ե՞ մին Ռիոտի : Հարիւր ուշյզն
1 թեստոն Ե՞, որ Ե՞ 100 դիան :
400 ուշյզն՝ 1 կրուսադ Ե՞, որ Ե՞
400 դիան : 1 միլուշյզն՝ մին հա
զար դիան Ե՞ :

11 ֆրանցյայ՝ 12 մանղուրն մին
ըստակ :

20 բստակն՝ 1 ֆրանկ Ե՞ :

3 ֆրանկն՝ 1 մարտիլ Ե՞ :

1 դուեստան՝ 36 դրօս Ե՞ :

1 թեստոնն՝ 6 դրօս Ե՞ :

Հաղուստան մին ռուփին 32
փաքամիկասյ Ե՞ :

1 գիշակն՝ 4 դամ Ե՞ :

1 շգամն՝ 2 դմբրի Ե՞ :

1 դմբրին 8 օրօջ Ե՞ :

Աւրեմն՝ մին փաքամիկակն 64
օրօջ Ե՞ :

Շարինովումն 1 թիգալն, որ 1
ռուէ

- ռուփաքաշե՛, 8 միամբե՛ :
- 10 թիբալե՛ : թուռնոցե՛ :
- 100 թուռնելե՛ : քաթիե՛ :
- Վասրայ՝ մին մարտելն 3 արասիե՛ :
- 1 արասին 11 դայնիմ:
 - 2 դայնիմն՝ 1 բասրայի շահի:
 - 1 դայնիմն՝ 2 վասրայ կեռ:
 - 1 վասրեն՝ 2 աղայ:
 - 1 աղեն՝ 8 վիլուս:
- Վայլմուս արասի կայ քասրայի,
- որ 1 արասին 2 դայնիմ, և 27
ֆլուսե՛ :
- 1 լառին 3 դայնիմ, և 13
ֆլուսե՛ :
 - 1 դայնիմն՝ 40 վիլուս:
 - 1 արասին՝ 44 վիլուս:
- Վաղդատ՝ մին մարտելն 8 բաղ
դասիե՛ :
- 1 բաղդատին 4 ըիստի, կամ
8 դիանե՛ :
 - 1 մարտելն 640 դիանե՛ :
- Հոռմացուտն՝ 15 մարտելն 1 թու
մանե՛ :
- 3 զօլօթեն՝ 2 առանլու ե՛ :
- Վրանլուն 110 լատակե՛ 3 թուլթ.
- 4 ոռոք. 6 թնկրը. 10 թիսին:
- Ըահի Երկրուտն՝ 1 զաղբեդին 5
դիան

դիան Ե:

1 վիարեն՝ 10 դիան:

1 բիստին՝ 20 դիան:

1 շահին 50 դիան:

1 արքասին՝ 200 դիան 9 դամել
կես արծաթ Ե:

1 թումաններ 10000 դիան Ե:

1 առկալումն՝ 1 սօմն 100 կոպեկ,

կամ նողրաթ Ե:

1 կոպեկն՝ 2 զիրեթ արծաթ
Ե, և Ե 10 դիան: 100 կոպեկն՝
1000 դիան Ե:

զան և ՎՈՐԱՎԱՐ Ամեաց:

1 ին թամամոսկին՝ 4 դանեկ կես
Ե: 18 զիրեթ 1: 72 դրան:

1 բինն՝ 1600 դինար Ե:

1 վագուուզն՝ 1500 դինար:

1 արթիփին՝ 1400 դինար:

1 ըծաթի մաղայն՝ 1 դրամ կես
Ե: 6 դանեկ:

24 զիրեթ 1: 96 դրան:

1 ուրս արծաթի քաշն 66 մաղալ
կես 4 դանեկ Ե, կամ 100 դրհամ:

1 սաղ մարտին 9 դրհամ Ե:

կամ 5 մաղալ և 84 դրան Ե:
կամ թե 1 ունց Ե:

150 սոկոյ քաշն՝ 75 մաղալ Ե:
100 մար

100 մարդի բան՝ 600 մարդի է։
 Ծաղկու զանազան գոփոց
 և լուսացուց։
 1 գաղն ։ 6 բահը է։
 1 բահըն ։ 2 գիրահ, կամ գրեհ
 է։ 1 շիվանի մին ջրիթն ։ 1067
 գաղ, և 75 տուկրայ է։
 1 ջրիթն ։ 10 զաքիս է։
 1 զաքիսն ։ 106 գաղ, և 75
 տուկրայ է. Հելլզազի։
 100 տուկրեն ։ գաղ է։
 1 ջրիթն 40 ներ երկրայն, և 1 ներ
 լայն։
 1 ներ և գաղ և 1 գանկ է.
 1 գանկն ։ գաղ է։
 6 ներ և 2 գանկ ների երկրայ
 նութիւնն, 6 ներ և 2 գանկ ների
 լայնութիւնն ։ է. 1 շահիթրիթ.
 1 շահի գաղն ։ հալապի կեռ
 է. կամ 10 գրեհ և 3 փայ շա
 հի գաղին ։ հալապի գաղ է։
 1 Քրանեստան ։ գաղն 4 կարա
 ռանի, և ամեն կարա 4 փայ է։
 Այս լուսանցի խաղն Անդրսու
 գաղի ։ կարանի կեռն է։
 Այս վերոյգրեալ Անդրսու 100
 լուս

Յամամ գաղն՝ ի նոյն Անվելու
քաղաքումն 98 գաղ՝ և ։ թուլժ
այ ասլրիշումն զինաց գաղովն։
Ի Ուրդամ՝ 101 գաղ՝ և ։
կարտ այ։

4 Անվելուաւ գաղն, Լ օնդրա 3
գաղն այ
100 Անվելուուն՝ 104 այ նուը
ըմբերդ։

Ո Եց Անվ. Ախովիլեայ 5 գաղ այ։
100 Անվ. ի լիզրան 103 գաղ այ՝ ի
Բաւն՝ 96, ի փարիզ՝ 59, և ։
կարտ, ի Ուրդիլեայ՝ 56 ասլրի
շումն զինաց, և 53 կէս այլ Նոթե
զինաց, ի ջ էնուայ 6։

Համբորդ, 112 գաղ՝ և կէս, Տանձ
կոյ, 122, Ա, արդվայ, 125 արշուն,
կոլօնիայ, 120, Ի Լ օնդրայ, 6։
գաղ, և ս 75, 49, 6, ի սիվիլեայ,
85, վարայ և ։ թուլժ, Ի լիզրան
62 վարայ, Ի Ա Ենետիկ՝ 101 բրաւ,
և 2 թուլժ, Ի Հռոմ, 53 կանայ,
Ո ըսպրուզ՝ 124 գաղ, Բ. ուր
այ, 114, բատամով, 113, Հա
լուպ, 108,

Ո ին քուռին 2 գանայ այ։
Երկու թալինն ։ ջօռ այ։

Այս հայելոց դու Եմին 60 դանայ է:
 մին ջղջ զի սամադողն՝ 12 թուղթ
 կես այ: մին թուղթն չ դռւղին է:
 1 դռւղինն 12 դանայ այ:
 1 գրդ լի մասյեն 40 պատէ:
 1 ո.իմն 500 է: մին քիսն 500
 մարտիլ է, կամ 30 թուման: 1
 օքքեն՝ 8 հատ:
 1 կախեան ևս. էլ, վարս, բրաւս,
 կանանա, արշին, դազ, մի՛ և նոյն
 խոռը է:

Դ. Հայու. Բ.:

Ուստիովնեան՝ Խուսաց 1] ահասանանա
 լուսն

1 Հնդուստան ինչ խրիդ՝ որ
 լինի, հարիւրին՝ երեք ու իմա
 ռշուրն այ, իւր քուլի խարջումն,
 հարիւրին՝ հինգ դռւա կեշնի:
 2 ան Ճոթ՝ որ հակի տակի կապած
 լինի, քուռով կու ծախովի. Ճոթի
 բռենին 20 հատ է, ամա հայելուն՝

Դ. Հ. Բ.

Դրդլուին՝ քրիստովին՝ արքը մոլ
 ուլունքի քուռին չեւ է։
 Խնչ Ճոխ՝ որ հակի տակի կապած
 և լինի, Ըօփով կու ծախսի։
 Խալաթինն՝ կամ բուլղարն ջոռով
 կու խօսին՝ չատն՝ և ջոռ է։
 Խեղակի քաշն աքբարի զիտրն է։
 Խամսդարի Սուրածի փուրղումն
 նազդից՝ որ է սոկի և արծաթ,
 հարիւրին չ ուշուրն է, Խակ այլ
 մասցեալ ապրանացն՝ դալուն գին
 կանէ, հազարին՝ 36 ուշուր յինք
 կրուն, այսպիսի ապրանքնեն, զրամը
 զբն, զարքրանն, հայելին, լոնդըն,
 լոնդըն, զարքանն, չարքադին,
 նազ լուղարն, քրիստովն, արքը
 Ճոփ ուլունքն, սուլյամանին,
 ու յլանն, Ծիմաջն, բուլղարն,
 գիստորն, տօրունն, զռնեխն,
 գինին, քայախն, զուլարն, և
 սէլ տաղաթ ասլրանք՝ քրդեղին,
 քամրասկեղին, և ապրիւումը դէնն
 Այց՝ մերժանին՝ քահրիւրարին՝
 մարդարտին՝ գրդլին, և այլ
 դախիլի ջամփահիր, զին կանեն,
 հազարին՝ կես յինք կառուն

Վարժիլի ծախսն այսպիսեաւ լինի.
 Երբ որ հջուքի լինի. 100 լարակ
 մարտիլն, այսինքն՝ մշկեթն, 2.4
 ռուփի այ. 102 Փլորի մարտիլն
 այսինքն ավիլկն, 2.1 ռուփի այ.
 Երբ կիս վակիսու լինի, 103 լար
 ոի և Գլօրի մարտիլն, 212 կեռ
 ռուփի այ. Պարագրուշն՝ դիրքլուն,
 քաղիթրութանն, ևստուց հա
 բիւրումն կեռ մաղալ աւելի կու
 ձգեն քաշումն, որ հարիւրն 2.5
 ռուփի այ. վուլիմն՝ որ վազնդին
 ասի, հարիւրն 2.3 ռուփի. դա
 ընիմն՝ այսինքն, վրավեցն. հարիւրին՝
 2.1 ռուփի. Երբ հջուքի չինի,
 որ լինի թանկատալին խարթն.
 լորուն՝ հարիւրն 220 ռուփի՝ 1
 փայ. 100 Փլորին՝ 2.8 ռուփի՝ 1
 փայ. կիտլակիսուն՝ լորուն՝ և
 Փլօրին, հարիւրն՝ 2.8 ռուփի՝ 3
 փայ. Պարագրուշն՝ հարիւրումն է
 մաղալ աւել կու ձգեն՝ որ հարիւրն՝
 221 ռուփի 1 փայ. Պլովեցն՝ հա
 րիւրն՝ 207 ռուփի 1 փայ. Ծիմի
 նին հարիւր մարտրաշն՝ երկու
 հարիւր ասն և հինգ ռուփի՝ 1 փայ.
 Հինգ արանին՝ թումանն 3.7 ռու
 փի.

իրեւ : նոր աքտուու : Ըստ մանն չէ
ոռուիլի :

Վառ ջրաթի, () վրանգապատոյ՝
և Շագատի՝ առուծախան՝ ողջ
Առւրաթին պեսայ. Երբ դնաս
Նեյդարաբադ՝ զերազ ալմազն ;
ամեն առուծախան Առւրաթին
պեսայ. մաքաղն յունելշկաւ խօսին,
և ռուփի եւ կու խօսին. մին բորթ
յուն կոյ՝ սակի Եւ, գինն է ռուփի.
անունն կոյ, ինքն չկոյ. կոյ պյու
րաբաթ յուն, որ սակի Եւ, անունն
եւ ինքն եւ կոյ. զինն Եւ Յ ռուփի
կուն. յունի կենա մատթալ Եւ,
մատթալի կենա քոյզայ Եւ, քոյզ
կենա չ մին Եւ, չ մին կըդուր
Եւ, շգուրի կենա բխար Եւ, բխարի
կենա միհայ Եւ, միհու կենա բա
զամ Եւ :

Ու կու, Եւ այս և բարեանց
երկրների ալիցիկրից մողն անոր
բայ սակի՝ կամարծաթ Եւ :

Ծիրբազ, և իւր կազմի երկիրն.
Շօմին՝ ուստի հիլն՝ և բիրարն.
Ալան, ուր դարձնեն. Ալալուոյ,
Զաքաթբայ՝ ուր դուաբի բիրար.
Ճշուանատի՝ ուստի մեխարին.

Վարուն, ուր ջավ զն. Առքասարն է ոյլ Հօլլանդիայի ներքոյ Եղեալ բաղարանուց քաշն փիքուլ ոյ- ժողն՝ Արդամոյ նման է : Ճի մօս, Աշօս՝ ուր Հերմակ սան դաշն է. Անիլոյ, և խրառուերի քաշն զիրբաղոյ՝ և ԶաքաՅը ոյց արէս է :

Առ անողալի քաշն մին փիքուլ է : մին փիքուլաբաշն դինն է 40 մարտիլ : որի՞ւս անողալի քաշն 3 փիքուլ է : Երեք փիքուլաբաշն դինն է 40 մարտիլ : յետին անողա- լի քաշն 5 փիքուլ ոյ. Հինդ. փիքու- լաբաշն ո նոն է : 40 մարտիլ : որ դեր մասկահասք 9 փիքուլ ոյ. ամս 3 առ փիքուլի դին կտան, 3 հետ 4, 120 մարտիլ է :

Անիլու Երկըունն կոյ անտուի քըննձ, արաք, բաղամ, բուքուրդ, սոնողալուդ, որ դամարէլ կաւէն, Առ թթուն, մեղքէմնմ, զրէթ, քաչ կրիայ, ոյսինքն՝ կուրիայի քամբակն, նավի մասալոյ, բայց ցորեանն Հաղուստանոյ կու ոյ : այսու փողն աղջ ավիլոյ մարտիլ է : մին մարտիլն 96 քառէլ է : որէ :

արծաթ. մին բառելու օ պղինձէ՝
և մին մարզիլու 576 պղինձէ :

Կ արինովումն կայ շատ ոսկի,
յուղ, արջիմ, կլոյեկ, երկաթ,
քրինձ, ամողալուղ, ազադան,
նայի մասալայ. ցորեան չկայ:

Դ մաշկատն, ուստի խունկէլնէ,
զիտրն է թարովիզի փողնշահի:

Ե թանգարաբանն, և յայլ
Կ ահիլանդարումն Վալսին առ
բանաց դին կանէ, թումանին
հաղոր դիան ուշուրնայ. 350 դի-
ան խուրութն ոյ. 122 դիան ուռ
ուռնն է :

50 դիան նվիսանդի է. որ քուլի
խարջն փի թումանին 1522 դիան
դուըս կելնի: Կ ահի երկրումն
ապրանաց դինն դիանով խօսին.
քաշելի իքմինն զտրով կամ մաղա-
րով խօսին. լեղակն քալլով: ով ար-
ծաթ՝ կամ աբասի կամենայ
հնդուստան տանէլ հարիւրին
հինդ խարջ կու տայ: թէ կոմենայ
ուկի տանէլ յքին, ունգուուղ,
կամ շարիֆի, ուկեցլուխ 57 դի-
ան կես խարջ կելնի:

Վ իլանայ Վասկարայ, և Վեռ
մու

մու ապրիլումի քաշն փանջայ է :
Պուեշտու քաշն դրամ է . նոյն
 աղեա՞ կահիջան, և կահարնան -
 բայց կը քեան, թարմիդ, և ոյլ
 ու ըեք քաշն է շաղայ, նուկի, և
 ըստիւ :

Ոսկզի ալիշվերիչի փաղնարձուէ
 է, որ ամսարի : և ունիառոց ոսկենն
 110, 120 կոպեք ոյ : և թօքմաց
 մարտին 55, 60 կոպեք ոյ, գահ
 սիլէ դահ պակաս : Դա զարոց
 հաստիքմին կայ՝ ողջ փութով կու-
 խասին. և ինչ բարակ իքմին կայ՝
 քութիւն ով խասին :

Վախին մուկովումն իսարջ է .
 Ապրմանի և կանանց թիմաց դայ
 մասանի, լաքառուի, լաշին,
 չաշմիրլուէ դրամանի, աժանու
 դին փառուրի, որ է փալանգ-
 պուշ, քառանոյ ռաստա դարային,
 զու լինարն դիլանայ լաքիրարայ
 ին . թարմինու կարմիր, արի, և
 նիմանուդ թիմացն, և փած թելն.
 Շ ամախու ներկած թելն՝ ալ,
 Ապրմանի, գեղին, արի, և կա-
 նանու :

Ոսկզին ոյս ինչ բահամկու
 դայ

դոյ, սամաւը, որ 20 ջուխան մին
գոնլուզայ. սե աղուեն, դօջան,
անջափ, Յալաթին՝ որ է բուլ
զարն. Յալս, ձեսն կեռիք զուն
դուղղարայ, ժիոլակ. ամս էս
տունց դինն զարար չունի:

Ով ու զե ապրիշում տանեւ՝ Ոս
հովն. 'ի Հաշտարխան կու կունեն.
չ մութին մին Յուման՝ 6000
դիանկու համբեն : 1000 դիանին՝
50 դիան դօմբուկ կառուն: չ
մութի մողի ջամն լինի 800
դիան:

Հաշտարխանու մինչեւ 'ի Ոսկօվն՝
մին մուտին 1000 դիան քիլայ
կառուն:

Հաւ ապրիշում, որ լինի, 1000
մութին՝ 10 մուտ զախիրային
քիլայ չկայ. և չ հակին 10 դրու
բա ջուլուտան դուրս կու ձգեն,
մնացեալն խարջ կու տոյ:

Ուն կամենսս Հաշտարխան ապ
րիշում ծովսեւ՝ 1000 դիանին 45
դիան դօմբուկ է:

Ոսկօվնուն՝ ընտարապրիւռմն մին
մուտոն չ Յուման 6000 դիան կու
համբեն : 1000 դիանին՝ 50 դիան
դօմ-

գամբուկի տոնութեա : Այն պատշաճ
բավերին և Եռամսն կու հասրեն
մին պութի ջամս , որ գամբուկի առ
նութեա , 1500 դիման : Ո՞սկօվու-
մինչեւ յ՛լքիանցելայ՝ մին պութին
300 դիման քիրայ առնութեա :

Եւյս ասպրիշումի գամբուկին՝ Եւ-
պող ունիս , վող կու սաս , Եւ-
շե՝ քսանեն մին ասպրանք կու սաս :
Եւրբ դաշնաս'ի Ո՞սրդամու : Եւ-
զու բա սեկի արծ ավա ունիս - արծա
Եի մին քաւնիթեա 14 մարցիլ կու
հասրեն . մարցին 15 դիման գամ-
բուկ . զուրս սեկու մին սեկին 1000
դիման հասրեն , 30 դիման գամբուկ .
նոյնույն և այլ սեկին :

Եւրբ Ո՞սրդամու չու խոյ րերես՝
գազն 1000 դիման , կամ 12 օ դիման
կու հասրեն , Եսյնարքնարն Եւ,
Ո՞սկօվումի ծախւս , հարիւրին
հկառաւուն : Եւ առնեսու սրիշտեղ
ծախւելոյ՝ եօվ անասնին 7 կառ
նուն :

Ո՞սրդամու Եւ գնաս Ելքիանցելայ՝
նօվօգօրօդ , Եսմօլնցելայ , որ գնա
'ի Ո՞սկօվին , այս 3 տեղուացս Կամ
ըուկ չես առլ . ամսն մին վութին
500 դի-

500 դիանքիլա կառնուն մինչեւ
ի Վակօվին, տապէս Վակօվին շու-
րի հայթարխան, եւ գօրիուլը
է կայ, մույժն նամի քիրոյ կու-
տաս շուրի Անազօվայ, որպէս
Վակօվի Խաղամորի Տրաման է
եղած:

Վակօվու գրիտըն 13 գրհամ ու-
ղես է, 86 մեր մաղարն մին փուան
40 գրիտը է, 5200 գրհամ 3466
մաղալ է:

Ի Խաղրայ տառձախախ փույն
մարդիլ է, Հովելովն քուամի կու-
խօսին. մաւշին զարով զուրո
սովին մաղալով զուրո արծաթն
քաշով. և ամբըրան է բոլ:

Խաղդատաւ առ ու ծախտն Խաս
րունման է, ապրիցումն սհի դարով
կու ծախտի աղմմրդն քահըրիւալն,
հողկայով կու ծախտի:

Հալտադ Հովն քուամի կուծախ
վի, մաւշին զարով ապրիցումն հա-
լապի զարով շ վալանգ լոնդրեն
մին մաստաւ է, լոնդրին, այսեայ
շուխեն, աղբաղն, զարբարին,
ապրան, խառեն, զօնլուզով էլ
զազով էլ կու խօսին:

Վաստամագոլ՝ և Խղմիք, և այլ
Հոռմացան քաղաքանութեա մշտի
քան զիտր և. լեզակի ծախսն
քալբայ և. այլ ասպրանաց քան
զանթար՝ և Հօղկայ և. ինչպես,
ասպրիչում, բուրդ, բամբակ,
մանած, սոճ, մալխիար, մամ, և
այլ սոցին նման :

Ըսրբավին՝ քեթխուղափառն
զըն, խարխարին, և բնար շար
բանին զարին շո դրհամ զարաց
ունի: քնաք ասպրիչութեա զրարին
գո, դրհամ դարայ ունի:

Եթասպրիչում զինն ավելց միքի
և: այլ ասպրանաց զինն աղոնն լու
մարդիկ ոյ :

Եւ Քրանեատանաց եկած զարքաքն,
ասպրան, և խոռէն 100 բրուշէն:
Հոռմացան 86 հալապի գուռ եռ
զայ. և. 150 հալապին՝ 100 դար
շառի և: Եւ Լոնդրին 109 կունէն:
Թարլիշ 100 գոզ շառիւոյ:

Օսմբրոնի՝ Թրաչ մարջանին՝
կուրս արծաթին՝ և Բրիտին
քան դրհամ և:

Եւ մահմարիքարին՝ պանջայ մըջա
նին, զրմզին՝ լեզկին, բրիստալին,
արձը

արքը մայլ ուլունքին, բիրարին,
մեխարին, գարսինին, զանջափի
լին, ջավզին, մահմառին, սիսա
մաքուն, տամզին, լշին, զամսուն,
բռավանդին, դրամանուն, լաջ
վարդին, և առյին նմանեաց քուն
է հօղեայ:

Դ անթարովիկու ծախովի, բոլմոնի,
բուրդին, բամբակին, բամբակե:
մանածն, զխտորին, լուշին, ար
քինըն, կլոյելին, տալիկն՝ բաղամն,
և այլ այսպիսի ապրանք. առյա ո՞ն
թարն 45 հօղեայ Ա: Հոյելին զու
թով կու ծախովի. գրդ լուն մացով.
ջդ զիւնանդզավ լոնդրին՝ լոնդրեն
չոյն՝ վարդաթեանն՝ սուճին՝ և
մուխտորն՝ թօփովել՝ դանլուշով
ել կու ծախովի:

Ե իգօրնայ բաղարումն Շնթնիոր
ոյ փոքր՝ թաղայ թաղայ կու ծախ
ովի. այսպէս՝ մուխտորն՝ և սովին:
սովրիչումն զբարով կու ծախովի,
հարիւրին գարայ լինք կոտնուն:
արեսվել ըիշի վեռին՝ ջուլիսյ. Օ ջուլին
մին կուելնը մարտիւ է, որ է ՇՀ
գրացի. հարիւր զիտր սովրիչումն
Հնաղարաթանայ կառուն. հակին
մին

մին մարտիլ գօղանի . դարբն եւ, ո
մարտիլ նովէ յ' նոր կառուն : մին
կօրենք . մարտիլն եղ գրացի է .
վախտի գեօրայ՝ հարիւրին 2, 3, 4, 5
ամել սարքն է : ու վանդն՝ գրամ
անին, լաջմարտին, ըև խիսումը ու յն,
սահի մանածն՝ մահմարին՝ մեր
ջանն՝ քահրիթարն՝ դրմշըն՝ և
սոցին նման սպրանք լուսով կու
ծախեն : մուշին օնցավ : բարդն՝
ըսմբեակն՝ բամբակե, մանածն՝
և մեղքեման դամեթարով կու
ծախեն :

**Ա ՀԱՅ-աթիկու ալիշմերին լիդոր
նու արեաոյ,**

Վարրիշումի ահմալն այս է . դա
գիմի սովորութիւնն է կարած.
քուր սպրիշումն լիորեն 48
զրուշէթ՝ որ է չ կուլնիթ դու
կատ . թէ . թանել է քնարսպրի
շումն՝ դարեն փորբայ . թէ աժան
է , դարեն շատ է : միւս սպրիշու
միյն՝ վախտին գեօրայ՝ վահամել
գահ փորբ . թանել ու աժան :
ալիշմերին փոյն՝ շատն կըն
շէթ այ :

**Վարդամաւ հարակ քոյն փունքն
այ,**

այ. վաղին՝ գուլդն՝ ֆրամշ մասնաւութ, ըսկելին, զբու՝ և ըստօքիլու՝ կոյ առաջանուի ամ ծախւելի և զնելի առցրանուց : Այսօր Արդյունք բա զարդն թամամբ աշխարհին միջումն զարմանալի անուն ունի՝ սպրաք իւր զարիան՝ ալիշ վերին՝ և հարս առ թիւն ինքն Արդյամքաղաքն՝ որ հՀ աստիճանն ըարձրութիւն ու նի՝ սպրի հՀ դարածոց աշխարհին միջազգական հեռակ և դեպ ՚ի Նիս սիս 1200 թուին չի հիմնեցաւ 1660 թուին՝ նորոգեցաւ օրովեա ոյսօր կոյ. և իւր դատաստունա տունն՝ որ ըստազնոյց իստեն՝ զարմանալի շինուածով շինեցաւ : Ամին չի հի 1648 :

Ա էյլազ կաթու սպանիրն՝ ամեն ինչ դրսէն կու գայ: Անկօղի տամ թիւն՝ մեղր՝ մեղրէմում, ցորեան՝ զի՞նս, տան շինելու մասարոյ՝ տախ տակ՝ բաւ մարթի՝ կարչ՝ ելիկաթ՝ սպինձ՝ արձիչ, և սյէւ յ անդլթէ ուռ՝ բաւրդ՝ բիր՝ որ է: զարե ջուր՝ դաշբամուր՝ կլայշել՝ և այլ ՚ի փրանոյու այ զինի՝ ձեթ՝ թուշել՝ կտաւ: Նիսպան իու ո զինի:

զինի՝ ձեզ՝ յիսոն՝ նարինը՝
ըուրդ՝ զեթօն՝ նուռն՝ Ծուղ
շոնի՝ և այլ բազում ինչ ապրի
շումնեղն։ Խալիու քաթան՝ բամ
բակ՝ բրինձ՝ ուկէԾել՝ և այլ
ապրիշումնեղն։ Վարու մամիսց՝
խուրմաց՝ ռավանդ՝ խալի՝ և այլ
թուրքի Երկրի զումահ։ յՌուկէ
մանու Երկրեն զինի՝ և այլ Երկա
Ծեղն՝ ապրանք։ Եղանդիու
քքուցու լու մորթի՝ ձիան առանու
Հարուշտանու ուկի՝ և այլ ինչ։
յՌուկէլեան Հնդուստանու ան
թիւ անգին ապրանք՝ ջախահիր՝
Խուկ՝ ապրիշում՝ բհարախաթի՝
փայտ ուկը՝ զեղ ռանդ՝ և այլ,
իւուին յՌուկէ 1699։ Վարախ ամ
սրյա ըստ Փրանեկուց 21. ըստ Աւոց
31. և Նիրհան 26. յՌունտրութամ
քաղաքումն հրամանաւ Ռուանէ
բին այս ինչ ապրանք ծախմեցան։
Վե բիրարի փունթն 22 գրու,
ապիտակ բիրարն 23, և 24.
մէ խաքի փունթն 75 ըստակ,
Չօվզին 84, և 85. Չօվզի աւրեւն
42, և 43 ըսկելին։ Ճիզ գարինն
48. և 80 ըստակ։ Կարճ գորինն
42. և 48։

Օէյթեաղին վասիլով ծախեն.
մին վասիլն 7:7 մէնդիլ
1) անդ շաբարի փունթն 17
դրօտ. և այլ շաբարի շենք և
խառնուածք 12. 22. 15. դրօտ:
Օաֆրանի փունթն 18. 17. 14.
և 16 գուլդն: զանջառիլի մուրա
բայ 18. և 21 գրօտ: մեխաքի
մայր 15. և 16 ըստակ:

Չիդ հայ 100 փունթն 56. և 58
գուլդն: Ապանիուաչի 100 փունթն
34' և 38 գուլդն: Վրանցուն 26.
և 27: արտաքստանուն 26. և 27
գուլդն:

Ապիտակ զանջառիլն 20. և 22
գուլդն: ուեղին զանջառիլի 100
փունթն 10. 14. և 15 գուլդն:
Հիդ շամիլն 10. 13. 14 գուլդն:
Ալիանու բրինձն 49. և 50 սկելին
100 փունթն: Յուզն 11 գուլդն:
Աւեղն Վրանցուն 100 փունթն
14. 15. և 18 գուլդն: մեղրեմուսի
100 փունթն 81. 82. և 83 գուլդն:
Ծաղիկն 49 ըսկելին: շիրի 100
փունթն 30: և 31 ըսկելին:

Եղակի փունթն 38. 42. 44. 5. և
80 ստակ: Աւալուզի 100 փունթն
82. և 85 ըստակ: Կիստ

Վախոսը 100 փունթն՝ 33 . և 35
գուլդն՝ և.ո՞ 30 . և 22 :

Վարժիք այլ և այլ երկրի ծառ
խեցան + ըստակեն մինչեւ 12 ըս
տակ :

Վարչով բարչով կաշի ծախեցան
10 ըստակեն չորի 40 ըստակ ,
Վառն նոյն 100 փունթն՝ 38 գուլ
դի : բաղզը փայտի 100 փունթն՝
28 . և 42 գուլդն + փանջուհրի
փունթն՝ 25 , և 60 ըստակ + չորս
լաթի փունթն՝ 15 ըստակ + Տիլի
փունթն՝ 43 . և 45 ըստակ : բօրս
քի փունթն՝ 5 . և 6 գուլդն + քա
փուրին՝ 25 . և 24 ըստակ : Կամ
վին՝ 24 ըստակ + սաղրդին՝ 23 . և
26 ըստակ :

Վաճանոյին՝ 11 . և 14 գուլդն +
Վակի անցեն՝ 10 . և 12 գուլդն +
Վաճան մարդարտի անցեն՝ 8 .
10 . և 11 գուլդն + քաթանի 100
փունթն՝ 65 գուլդն : Կանաքի 100
փունթն՝ քանի մինչեւ չորի 33 գուլ
դի :

Վարկաթի հարիւր փունթն՝ 6 . 5 .
և 8 գուլդն : պայմանի 100 փունթն՝
60 գուլդեն մինչեւ 68 գուլդի +
ոյլ :

գեղարպղինձն՝ 51 գուլդն։ արդնձի
տերեն՝ 74։ արդնձեւ մահառելի 100
փունքն՝ 67 գուլդի։ Հնդկացու
իշայլելի 100 փունքն՝ 46 գուլդի
ելու։ արճընքին 100 փունքն՝ 23
բակելին։ Խճանիքայի 100 փունքն՝
32։ և 34 գուլդն։

Հնդկուստնու շօրայի 10։ փունքն՝
20 գուլդն ըանքայի։ փոշի եղած
քքաւրդի 100 փունքն՝ 16 գուլ
դի։ բարութին՝ 24։ և 25 գուլդն։
Տերեւ թամբարուի փունքն՝
վեցեն չորի 10 բատակ։ Արիւ
թթունի 100 փունքն՝ 9 գուլդեն
չորի 32։

Խառայիւ։ ասպրիշումին, և քնար
ասպրիշումին 33 ռուբութ ոյ ամ
մին։ Խառայիւ ասպրիշումից ծա
խեցնեն։ ըարաւթ ասպրիշումի գեօ
րայ։ Խառայիւն ուրի 108 բակելին
մին փունքն։ Ը արքիամին՝ 58։ և
60 բակելին։ քնային՝ 28։ 30։ 42։ և
44 բակելին։

Հնդկուստնու իօմբույնուց ասպրի
շումին ըանքայի կանքանու փողովն
ծախեցնեն։ 26 բակելին չորի
46։ 4] ը ըստզու մին փունք ըամ
բակել

բակն 26 դրու : Եզմիլու բամ
բակն 16. և 18 դրու : Արին
Երկրի բամբակն 24. 26. և
34 դրու :

Հնդուստանու բամբակե մանու
ծի փունքն 19 բատակն չուրի
105 բատակ : Հալպու մանուծն 10
բատակ : Եզմիլունն 10. 15 :

Այսնիւ բրդին 21 ռուբաթ ամ
սէն. փողն բանքոյի : Վարսավ բա
բամբ բրդի գորայ, Բարսավ բա
բամբ դինն է. մին փունքն 22
բատակն չուրի 46 բատակ : Վաս
ուան ըրդին 21 ռուբաթ ամսնն.
փողն բանքոյի : Ան 100 փունք
դառան բարդն 74 գուլդեն
չուրի 52 գուլդի : Կայ այլ բա
բամբ բարդ ամսնն 15 ռուբաթ
բանքոյի փող : մին 100 փունքն
58 գուլդեն չուրի 69 գուլդի:
Վատան բարդ մին փունքն 14
բատակն չուրի 25 : Վարձեալ
ոյլ բարսավ բարդ, կանթանս
փողով. մին 100 փունքն 56 գուլ
դեն չուրի 72 :

Գամլինի 100 փունքն 1. գուլդեն
չուրի 20 այլ :

Հարենոյ մին լասան՝ շ 20 զօվտգուլ
զեն շուրի 320: գ.արւոյ մին լասան՝
105 զօվտգուլդեն՝ շուրի 142:
11] ին լասան 11] սրբամ 27 մուղ է:
մին մուղն 4 ըսկեպլու էրեք ըս
կեպլուն մին ջուալ է:

11] է ժարան այսուն էր:

11] զմիր՝ ըստամնոլ՝ զմնթայ՝ և
11] էնետիկ՝ դնալն, և դալն 7
և 8 էր,

11] սրբիլիայ՝ ՞ էնուայ՝ 1 իվունօ
դնալն՝ և դալն, 6: լիսդիս՝ և
11] իվիլիայ՝ դնալն՝ և դալն 3 կես:
1 օնդրայ՝ դնալն՝ և դալն. 2:
նոյնակն և չամբօրդ:

11] լումբն այսուն էր:

11] վրանիմօրտ 83 գրու:

11] էնետիկ ալ ուզու 2 ամիս, 93
գրու:

11] իվունօ 98 գրու : նոյնակն և
՞ էնուայ:

11] արեգ՝ ալ ուզու՝ 60 օր, 80 գրու
1 օնդրայ 2 ամիս ալ ուզու. 34 ըսկե
լին:

11] աղիս՝ և 11] իվիլիայ 127 գրու կետ
+ Վ. 1 ից.

Ե իզրօն՝ 50 գ.քառ. : Ա նվիշըս՝ ան վիճակու,
հարիւրին չ կարտ զարար. :
Հ ամբօրդ՝ 33 ըստակ. : Տ անձկայ՝
40 օր վարդայ՝ 251 գ.քառ. :

Ա պքի էր.

Բ անքօյի մողին. : Հ արիւրին 5 կեա.

Ա պքիլին. : Հ արիւրին 2 :

Դ առեատին, Հ արիւրին 7 :

Ե յս ժան գրածու վերոյ նշան նարեցան

Ա պքամու Ի ւշը բանի անցին է :

Ե մրանկատան երեք գլխաւոր լեզու կու խօսին. : Ա մթինի. : (1). և առ
նի, կամ Դ ոյի. : և Բ ակլաւօնի :

Ա մթինի լեզուեն միելյդաւելաւ ֆը
րանցիզի, Խտալիանի, Ա պանիօլի,
և Փօրթուդեզի լեզուն :

Դ ոյի լեզումն յառաջեկաւ Բ լի-
մանի, Խնդլիզի, Գիամենդի, Դ ա-
նիմարքեզի, Շ ուեթի, և Կորիթ-
ջի լեզուն. : Բ սկլավօնի լեզուեն
ծնաւ բօնաղի, Ա ռւսի Լ էհի և
Բ օհէմի լեզուն :

Ա պրլո Վ առինթօ. որ Ա ռուին Բ Դ.
1519 վարեաց Ա պյուրական իշխա-
նութի, կասեր մեծամեծացն. : Խ ա-
կամէի որ գիտուն մարդն իւր
բաւ

Քարեկամին հետ փրանցիզի խօսիր:
իւր ձիուն հետ՝ Ալեքմանին ։ իւր
կաթունին հետ՝ Կառլիանին։
Այդ հետ՝ Ապանիօլին ։ Ի ռւէլըին
և թռչող հետ՝ Խնդլիզի լեզուաւ։
Ազգն փրանցիզացքազոքավարու-
թք է Թալիազաթին ։ Ալեքմանն
բարեկամ։ Կառլիանն ռաշիդ։
Ապանիօլն վրալին ։ Խնդլիզն
հոգաբաւ։

Օ գեստուք՝ փրանցիզն է փոփո
խական։ Ալեքմանն հետեւող։
Կառլիանն խեղչ։ Ապանիօլն փա-
ռամուլ։ Խնդլիզն պապզուն։
Աերակրով փրանցիզն է նազուք։
Ալեքմանն խմօղ։ Կառլիանն
դգաստ։ Ապանիօլն փռքքակեր։
Խնդլիզն շռայլ։
Լոյօրհրդով և մասլահթով փրան-
ցիզն է հապճեպ, և վռաղ։ Ալեք-
մանն ծանր։ Կառլիանն քարակ։
Ապանիօլն զգոյշ։ Խնդլիզն վասհ։
Ալեքմանն է արջ. փրանցիզն ար-
ծիւ։ Կառլիանն աղուես։ Ապա-
նիօլն փիլ։ Խնդլիզն առիւծ։
Աշքուրայ որ է փրանկուան։
ՏՊռեմուեան կողմանէ ցամուք

Հողումն ունի Ապանիայ, Փօրթու
դայն, և վրանցայ: Հարաւոյ կող
մանեւ ունի Հօլյանցայ. Ֆինդրայ.
Առեցիայ, որ Ի զվեցերի Երկիրն
է. Ասվոյեայ՝ Կատալիայ և Վալե-
մանեայ: Ե Հիւսիսոյ ունի Վա-
նիմարքն՝ Առվեցն՝ Ը ութիւն
Լէհն, և Վանեան, յ Վ Ճեկլան
կողմանեւ ունի Բ առամնոլ՝ Բ աւդ
դան: Տրանսիլվանիայ, Ա արև
քիայ, Ի բնի Ե րկիրն, և Վաջուն
Ավելիանոս ծովալմեն Ֆրանկոստան
ունի զայնքան գլխունոր Աղջիս-
Անդրեսոյ՝ Բ ակալանոր՝ Կո-
րոնդ՝ (Օրկադն՝ և Հեքուդն:
Վիճերկրեայ ծովումն ունի Վայ
Խօրկայ՝ Արգանկայ՝ Ա արդ ինիայ՝
Ա իւլիայ՝ և Վ ըիդ կղջիան:
Բ ալթիե կամ Տանձկու ծովալմեն
ունի Օ է յլանդ՝ Վ ավլանդ՝ Օ յ-
լանդ՝ Օ յու՝ Վ աղ և Ա ուդ:
Վին կայսր կոյ, որ Բ է շումն կու-
նատի: Ե Ա ապաւորը կան:
Ա ասդ աւորն Քրանցու ՚ի Շարեց-
Ապանիու ՚ի Վ ադրիդ. Անդրե-
սու ՚ի Լ անդրա. Լ է հին ՚ի Արտ
կով. կամ՝ ՚ի Ա արշավն. Փօրթու
գալի:

դաշնի կողմանուն է կամ իմարքին ի կամ իմարք ։ շուել թին ի ստորագի կ ժամարհիս վերաց ։ դաշնաւոր կրոն կայ ։ Պարիստանեաց ։ Վահամ զի Հեթանոս և Հրեաց ։ Պարիս տանը ից Պահանջն է 17 :

Հեթանոսաց 8. Արակապաշտ , Պարաման , Հաւեկաօ , Հավզու , Վամի դա , Վամաս , Վաւեապաշտ , դեւապաշտ : Հրեից ։ դաշնաւոր ազանդ , Աշմարիս Հրեաց և Վամարիթան :

Եղբայր Ա առառական . յայս գըր քումն ինչոք գրեցաւ վասն քաշից , դրամից և զիմաթի , ժամանակաւեկու կու ժոխովի , կամ կավելանսոյ կամ կու պակասի : զարս Վահաներից բանն Վածդիր կանոն է , որ առ ժոխովին լինի , բայց փափախականն է , և մարդարդիր կանոն , և ժու մանակաւոր : Հայտնապես միշտ և հանապատ կու տեմնունք քաշից գրամից և սպարանաց զիմաթի ժոխովառումն ինչպես ապրիչումն մանածին ըրդին զրմզին և ոյլ տալրանաց . և սպառձառեալս թամանակաւ մեր գրած ին զարդ

աեւմնիք, չպարմանաք, և ոչ վաս
ամելք մեզ՝ սարաք փոփոխութեն.
Բնուը մեք գըեցինք ժամանակու
Հյմարիս էք՝ և ժամանեակաւ
ըստցի բանեք կու փոխովի. ամա մելք
գրածն բոլորովիմք առաջ չեղ դառ
նալու ողջ լեր. և լեր բանասեք:
Եմիրիկու ցամաքն ունի Արայ
Երկիրն. ուստի՝ բրինձ, չաբար,
խուրմայ, քաթան, զահվաշ խինա,
ոսպ, ունտ՝ և այլ բարիք կու գան:
Եմարստան՝ ուստի նուշ՝ թուղ
զեյթուն՝ չտիլի, վուշ, լիմնն,
նարինջ՝ խուրմայ, սպիտակ մեղք,
չաբար, և այլ բարիք, ինչպես, ոս
կի արծաթ՝ պղինձ. որի վիճու և
ի Առօք դտանին:

Եւբիոյ՝ որ ունի ուկի՝ մուշկ՝
սանդուլ աբանու՝ և այլինչ. Կոյ
նեա՝ ուր առատութիւն չաբարի՝
բրնձի՝ ուկւոյ՝ և այլ բարեայ:
Հաբանտան՝ որոյ մասունքն Են՝
Լունդ՝ Լոնդ, Լոգոլա՝ Անումն
առպա. Անօմնուդ՝ Քաֆրստան՝
Չանդեբար՝ Եյեան՝ և այլ:
Հասարակօրեն Հաբանտան ունի
առատութիւն զանջափիլի՝ շաբա
րի՝

ըի մեղքի՝ քաթանի՝ տոկոյ՝ ար
ծաթի՝ պղնձի՝ արձրչի՝ կլայեկի՝
երկաթի՝ քքուրդի՝ և այլ բազում
քժկական ուշումն խոտ՝ արմատ
սպիտակ՝ և կարմիր աղ՝ մնմիմոն
և այլ շատ բարիք։

Հարաշի Ծագաւորին Ա, աղուց
առնեն. ինըն Ծագաւորն Է. Ի. րիս
տոնեայ 6000 շաղիր ունի. իւր
թիկնապահ զինուորքն էն 12
հազար. իւր դիվանն 120 Վ. դայ
ունի. իւր ձիաւոր զինուորքն էն
40 հազար. հետեակ զինուորքն
60 հազար։

Խ օվանդ կռասպաշտ 11.

Խօնդ առաս նմ սէրմամբը
պաղովք՝ և տնկօք՝ ունի Ծամար
հինդի՝ շաբար՝ ջօվշնդի՝ պղնձ
երկաթ՝ արծաթ՝ լու մարմառ
յասպիս քար՝ և այլ պատռական
ջավահիլ. զանազան՝ և զարմառ
նալի գաղանք. էն կհասակէն. Ի. րիս
տոնեայք. Ա, ընարես՝ և Լնգոլա
որե. Խօնդ ասի։

Վափրստանու մարդն 1. դժնեայ
և մարդակեք. Երկիլն գաղանա
բնակ։

Ո՞նօմօթասպա, կամ Ի՞նօմաթասպա է, բարեխառն Երկիր փռքը ինչ առաս արօտիւ՝ ցորենով բռնամ, պարզավ, եղեգնաշաքարով, և այլ զանազան միջոք. ունի պատուական մատան ուկրոյ, և այլ իւրեանց լեզուաւ. Այս ամեն, Արքանո հաւատով՝ շան կուու պաշտ է:

Ո՞նօյմուդ. փռքը Վրիստնեայ ունի Փօրթուգեզի ազգեն. վայելու պարզաբեր՝ և շատամեզը, ուկի, արծաթ պղինձ, և այլ զանազան թռչուն՝ և դազան, ընտանի, և վայրի:

Չ անդեքար է առաս ուկրով, և վիշ կեռիք շատ : Բնակողքն են Աէլիունի, որ է Ո՞ահօմէգականնե կան ևս փռքը Վրիստնեայը յաղցեն Փօրթուգալիից, որը ունին բերդու և շենս ու սակաւու:

Պատիւ. Պա:

Հայուժն մշակած անուննեան.

Չափ մշակոց իամ՝ հւիշ լուրջացաւ.

Աւանանու երերնե.

Ո՞րդամու մինչեւ ի վրանի վորու 1. Ուտը խտ ծմիւլ: 2. Վարելու 10: 3. Ամիս

3. Երմիլլագ	3:	10. Ըստարխոս 9:
4. Ալեքս 3 կես:		11. Եմնդն 3:
5. Ա կղեւ 8:		12. Հազ-էլշէյս 3:
6. Արօնիս 16:		13. Ո՞հոց 3:
7. Ասն 5:		14. Վերնեկփորաշ:
8. Ենդընախ 8:		15. Բնի 89 միլ
9. Առլլենց 3:		կես:

Ո՞հոցամու ՚ի լշութը:

Հարլըմ 3 միլ	Ետոյ վարեւա
Լեյդն 4:	բառովն դնոյ
Վալիս	գ-րաֆաանդ:
Ո՞հոցամու դշու 2:	Ենդից ՚ի լու-
՚ի Ծրիլու	դըայ:

Ո՞հոցամու ՚ի համբուլու:

Կարդ 3 միլ:	Համբօրդ 12:
Վալիսար 12:	Ենի Ո՞հոցամու
Վոլ 2 կես:	մինչև ՚ի համ-
Վալդն 1:	բօրդ 4:2 միլ կես:
Վալդմ	Համբօրդու մին
Վալդն 2 կես:	շւ ՚ի Կուլըն
Վալդու դարդ 2:	բերդ 69 միլ:
Վինդն 4 կես:	Կուլընը երդու
	մինչև ՚ի Ո՞հոցամու 12 միլ:
	Ո՞հոցամու ջրով դնոյ մին

լե ի միեւ ըստօրի թախան՝ որ և
Ա Ենայ՝ կամ ի եւն ամէն մը մար
դագլուխ մին կը զցը նավլուղ 120
կը զցը մին մարչիլ է :

Ա Ենու մինչեւ Պիրեսը ուրդ 10 միլ ։
մինչեւ Ասլութուրդ 34։ Վատի մին
չեւ Խնոսլուրդ 18։

Սալըսը ուրդու մինչեւ 'ի Ո՞նիք 17
կէս :

Ծոնիքու մինչեւ Վալսը ուրդ 8։
Վատի չուրի ըստրապուրդ 38։
Վատի Կուրընքէրդ 34։ Համբօր
դու չուրի լուրէկ 7։ Տարեսլավ
73։ Կոպնհադ 50։ Վատօրօլմ 60։
չուրի Ա Ենէտիկն՝ 65 միլ կէս։
Փարէդ 115։ Կոլճնեայ 38։ Կոլ
ճիւտ ՚ի Տարուալ 47։ Քրանեքօր
տու մինչեւ ըստրազրուրդ 27։
Վալսը ուրդու մինչեւ Տագիլ 37
կէս։ Վազիլու մինչեւ Վ Ենէվրա
72 մին կարտ Փրազու մինչեւ Պրէս
լալ 30 միլ։

Քանից էր ինքն .

Վատրազրուրդու ՚ի ՚ի Վիժն 43
միլ։ Վատի ՚ի Անսեր 46։ աստի ՚ի
Ռիկուեր 45։ աստի ՚ի Ալուզ 88։
աստի ՚ի Ո՞նովելիը 20։ Վարչիլու
մինչեւ

մինչև Ապուսիօն 31: Աստիք 'ի Ա ա
լեզցա 23: Գենեվրու 'ի լիօն 21:
աստիք յ()ըլիան 64: աստիք 'ի Փառ
քեզ 54: աստիք 'ի Տվեր 68: աստիք
'ի Լանդ 35: Դիալու 'ի Գյարեզ
64: աստիք 'ի ռօվկան 22:

Արական Աշխարհ.

Ա արակելօնու 'ի Ա արագօղ 52 Ա ա
լեզցու 'ի Տվոլեզ 56: Ա ալեզցու
'ի Ա իվլիլոյ 103: Դարանադու 'ի
Ա որդուլայ 22: Ա ուրցիու 'ի Պարա
նագայ 47: Ա իվլիլիու 'ի Ա ալագա
31: 'ի Ա լիզբօն 63 կես: 'ի Տվոլեզ 59:
Ա արագօղու 'ի Ա իլրավ 55: 'ի Ա է
գօվլայ 66: 'ի Ա ալամանկայ 73:
Ա այլադօլիդու 'ի Տվոլեզ 53: 'ի
Ա չադրիդ 37 կես: Ա ադրիդու 'ի
Տվոլեզ 14:

Արական Աշխարհ.

Տվոլինու 'ի Առօմ 377 միլ:
Ա իսու 'ի Ջենուայ 136: Ջենովու 'ի
Հուկայ 94: Հուկու 'ի Ֆլորենցիայ
40: 'ի Ա իւնուայ 56: Ջենովու 'ի Ա է
լան 86: 'ի Ա էնետիկ 198: Ա իւս
նու 'ի մանթուայ 101: 'ի փեռա
րայ 50: փեռարու 'ի Ա սավենուա
54: միլանու 'ի Տրենտ 122: Ա է
նել:

Նէտիկու. 'ի Տրենս 94. 'ի Հռոմ
159. յ' Արքոնայ' 102. Հռոմու. 'ի
Եպափոլի 127. Եպափոլու. 'ի միահի
նայ 240.

Պատառ Հոգու. 'ի Հոգեցու. և
յ' Արքոնայ'.

Հռոմու. առաջին դանարին 7 միլ.
յետոյ ա կառաւել նուռվլ 8 միլ առա
ս Ա կայսան 8. Եսվիստան կառաւել լրա
նա 9. ուրիշիկոլի կառաւել 8. Եսարի
սինու. Եսարինի շնոտոն 7 միլ. Ես
արից 'ի Տերնի 7. աըրստրետառուրա
8. ո ըսպովլ 8. 'ի Ֆալիյն 12.
ալլեկ կազի նովի. 7. 'ի Ա Երավուր
յէ 7. 'ի մու վու 5. 'ի Ա ալ մամարա
8. 'ի Ա սլենթին 9. 'ի մասերա
տա 10. Եսառեղիս կերթաս 'ի յո
րեթն 'որ Ե Ե Տածնայ տունն, Ես
արից չուրի Ե Կիրոնայ 15 միլ Ե.

Հոգու. 'ի Ա Ենայ. Ա Ենա 'ի Քիշինայ,
Էստից 'ի Ա օլոյնիս, Էստից 'ի Բլոն,
Էստից 'ի Վ կիս վու:

Հռոմու. առաջին օթեանն, զս
նադն, կամ մանողին դեսլ վերոյ
գրեալ քաղաքանին Ե հոսաւերիսա
ըստորթա 8 միլ. յետոյ 'ի Ա սարան
7 միլ.

Դ միլ. Եսարից 'ի մօնտեռոց 7. ո. մն
շիլիհնե, 8. Ա իթերբ 10, մօնթե
փիսսկընե 8. Բ օլսէնոյ 9.
Վ ժուալէնոյ էնթե 8. Պ օնտեչնտե
նո 9. ո. է. դիկաքինո 8. Ա լլարսկա
լոյ 8. Տ օրների 8. Ա մատերնե, 9.
Ա իէնա 8. Բ ստաջ 8. Տ ավերնե
8. Լ աշանո 8. Ֆիորենցա 9. Ա այ
լեա 9. Բ ոկարպերիա 8. ո. ինիրէ
զ 7. Պ իետրամալա 8. լոյեանձ.
Պ իստորա 8. Բ ալոյնիա 8. Ս ամն
ցա 10. Ա ոդենա 10. Ա մնպորտա
8. Ս ան մարտին 7. ալլա Լ ոնկոր
դիա 8. Ս ան Բ ժենեդէտ 8. Ա մն
թուա 9. Լ աստելլոյ 7. Ա արկա
րիա 8. Ս ան Գ ակումն 9. Պ իցիքի
տոն 8. Օ որլենի 10. լոդէ 10.
Ա արկյան 10. Ա իլան 10. Բ ինտ
իո 10. Պ ալլու 10. Բ աստիս 8.
Ա ոդէրտ 8. Ծ խորթոնա 10. Բ աս
տոյ 8. Բ քու 8. Խ զոյա 10. բոլ
զ ո գ. Պ սնտե դիլիմօ 8. Գ էնուա
7. Ի հ ո ոմու չուրի Գ էնդա վերս
դ ըւալ Հանապարհաւն և 444 միլ.

Ա շաղ Հ ո մո ՚ ի Ա բ ե տ ի ։

Հ ո ոմու մինչեւ առաջին զանայն 7
միլ.

միւ. Արտակէ նուռովօ 8. ռիցնիս
նո 8. Ծիվիստա կաստելլանա 9.
Կարիկուի 8. Լարնի 7. Տէրնի
7. Բատրէտտութա 8. Ալըոտ 7.
Ասնթ Կրացիս 9. Առնտէչէնտէ
զիսն 8. Լուկըրա 7. Գյուռալդ 7.
Աիցիլու 7. Բաբեցս 8. Լանցիսին
8. Բաքուալայնա 8. Աւրբին 8.
Քոյլիս 8. Առնտէփիօրէ 8. Լորի
անս 8. ռիմինի 8. բէլլայերէ 10.
Ըէղէնասիկօ 5. Անդիս 10. ռաս
զէննա 10. Արիմարո 2. Ապյանա
վանիկա 9. Առանի 9. Վարո 18.
Ֆօրնաչէ 18. Բիոցա 25. Բիոցու
բարքայուլ կու մանուս յամենա
վայելու քաղաքն Աւենէտիկ:

Ա ծառ համարու ՚ի ՚լուսէ բնույն ՚ի
Ա խինա աղիղ մանաղարդաւ:

Հոօմու ՚ի Տոռէ դի մէջալիս 6.
մարին 6. վէլլէտրի 6. վատերնաւ
6. Ալրմաննէտա 6. Լազէ նուռովէ
8. բարիս 8. Տէռալինա 9. ֆոն
դի 10. մոլա 10. գարիլլիսին 6.
Եստեղէս բարբայով 1 ջուրանց կե-
նաս յետոյ մինչեւ Աւաս 8. տոռէ
փրամնկոլիսէ 8. Լանկուա 8. Ա էր

տա 8. * լ, ապոլլ 8. Տոռե դէլ դըք
իր 6. բարբաձօնա 7. Աալերն 9.
տավէրնաս պինթա 10. ռեվոլշ 8.
դուենա 9. Աոլետտա 10. Աալա 9.
կազալ նով 9. ռովեր նեգը 7.
Պիրիա դալտվիա 12. Աաստե-
լու 6. Ա ալլե Աան Ո՞արտին 6.
Աաստրովիլլա 9. Ա աար 7. ռեցի
նա 10. Աամենցա 12. Աապրուե, դ-
7. Ո՞արտորանա 9. Աան բբասու-
6. Ռ քուա դէլլա ֆիկա 7. մոն
ակլուն 9. Աան Պիետր 8. ռոզա 7
Աանթ Ա ննա 9. ֆոնե, դ 7. Փիու-
մարտ դէմոռի 10. Ո՞եսինա 12.
Ո՞իլանու. 'ի Ա էնետիկ 162 միլե, :
Ա յաքան վասն մղոնաւափութեն
Պիտեա. Ռ լեմանի երկրի մին
միլն. 4000 քայլ է: փրանցու երկ
րին՝ 2500. Հիսուանիացւոցն՝
4000 Աստալիանու երկրի միլն
1000 քայլ է:

Աարմառու Պիտմանին սովորի
բաներն:

Հիմն և այբուբեն բոլոր ռազմ
մին՝ է չորս տեսակ՝ և գ դուռն
համարողական Ռ ըհեստին, այս
ինքն, բարդեն, դուրս հանեն,
բազ

բազմացնելն՝ և բաժանելն, էստից
անլի էլ դուռն չկայ, թէ ասդ
թվի, և թէ կտոր թվի դուռն լի-
նի. ինչպէս հայոց բովանդակ
գրեանքն 38 այբուբենի գրովն
հասիլ ելան՝ և օրբատորէ կու գր-
վին. այսպէս որբան հսաք, ուս
դամ, և համարելոյ բան կայացար
հիս վերայ, ամէնն վերոյ գրեալ
չորս դռներովն կու շինովի. թէ
Առառականութեան ռազման,
թէ զբնուորութեան, և թէ Դո-
ւեղաբաշխութեան:

Պարուելն՝ որեւ ջամննել կասեն,
լինի. Երբ շատ համարը 'ի մին
տեղ հաւաքես, քեզ որինակ. Ոյո
զոսին պարսպ տվի 3425 դիան.
Ոյետըսին՝ 5243. Արկոսին՝
4352 դիան՝ որոյ ջամն լինի 13020,
այսպէս՝ և այսու կերպիւ.

Դուռն	հանելն՝ կամ	3425
գուաձգելն է՝ Երբ փոքր		5243
համարըն մինմեծ համար		4352
քէ կու հանես. ինչպէս՝		13020
ամենք թէ Արզամ՝ որ 8465		

դիան ինձ տարացու եր, տվեց ես
ո՞ր 3224 դիան. աւոնինք մեացած

բաղին քանի այ. • որ է՝ 5241	
դիան այսպես. •	8465
Դաշտացնելն որեւ՝ գուհ 3224	
կորեն ռազմամանել ասի. •	5241
Է Երբ մին փոքր համարքով մին ու ըիշմեծ համարք կու շատացնենք. քեզօրինակ. ևս ունիմ 8642 փաս տավ չուխայ. ամեն փաստավ 62 գաղ. տես թէ 8642 փաստավն՝ ողջ քանի գաղ և և լինին 535804 դազ	
Դաշտացնելի	8642
Դաշտացնող	62
	17284
	51852
Դաշտացնոցած	535804

Դաժանելն՝ որ գուհի կօրեն կտրա
մել ասի, Է Երբ մին փոքր թշով
մին որիշ մեծ համարք բաժին բա
ժին կանենք. ինչպէս առենք թէ
մին Հոյքը 96 սանդուղ արծաթ ու
նի, և 6 զանակ. կուզէ 96 սնդուղ
արծաթն 6 զանակին բարարաբ
բաժին անել. տես թէ՝ ամեն զաւ
ակի քանի սանդուղ արծաթ բա
ժին կնկնի. որ Է ամեն նինին 16 սան
դուղ արծաթ բաժին. այսպես :

Ի ամսանելլ
Ի ամսանոշ

3

26
26

16
16

Բաժանած
Բաժանած

Եւյս չորս բարաթես՝ ոչ աճելի,
և ոչ սրակառ ու աղամի դուռն կայ,
թե սաղ՝ և թե կիսատ թվին։

Եմն թուրլու ու աղամ Յ կշեռք,
միզան՝ և փորձ ունի մինն է 9,9
դուրս ձգելով. միւսն 7,7. Եր-
բորդն է անսխատ՝ և քանց ոյլ և ո-
րիշ փորձն ըստոյլ այսպէս։

Պամանելոյ, կամբարդելոյ կը-
շեռքն է դուրս ձգելն։

Եւուրս ձգելոյ փորձն է ջամանելն
Պազմացնելոյ փորձն է բաժնելն։
Եւ բաժանելոյ միզանն է բազմա-
ցնելն։ ահա քեզ օրինակ։

ԵՄՆ չոյ անելոյն է դաս յգելն։

89764

74532

3
1
1

164296

Ի արդած

74532

Փ որի

89764

Փ որիս

ԵՄՆ դաս յգելոյն է չոյ անելն։

88543

32133

56410

32133

88543

4) սուս չփել:

1) հայոցն:

(Փ) որ:

(Փ) որիոծ:

1) հայուն բազմացնելոյն է բաժանելու

29 1) ազմացնելու :

2 1) ազմացնուու :

22 (Փ) որ:

58 1) ազմացնուուծ

29 (Փ) որիոծ:

1) հայուն բաժանելոյն է բազմացնելու

3

56 1) ազմանել:

16 1) ազմանու:

16 1) ազմանոծ:

6 (Փ) որ:

36 (Փ) որիոծ:

Բայ քան կարձառապակի՛ առ.
այս այժմոց քամեսոցի :

ՀՅ-ՀՄ-Ք ԱՐԵՒՐԻ ԱՊՆԱԲԻ :

ԱՐԵՔԻ Կանոնն է անօխալե- լի .

բանասիրաց յոյժ ցանկա լի .

արհեւատաւորաց է պիտո նի .

և ամբովութեանց արմա նի .

զի

զի Երեքկղի առասան է՝ անխզելի :
 Այս Երեքի կանոնամբ ամեն իւս ա
 դամցի կարե Յ դիտացած թվով
 մին որիշ ըրդիտացմբ թիւ գտնել .
 Կամ Յ ծանօթ համարքով մին որիշ
 անծանօթ համարք գտնել . ինչ
 պէս որ ասենք թէ՝ Յ ամսումն ՀՕ ա
 բասիքիրայ լինի . Չ ամսումն քա
 նի աբասիքիրայ կերթայ :

Պատասխանի՝ 60 աբասի :

Եւս՝ Գ գաղ կտաւն , որ Չ աբասի
 ծախսի . ան՛ 16 գաղն քանով լինի
Պատասխանի՝ 36 աբասի :

Եւս յետին օրինակի առաջին հա
 մարն է՝ Գ գաղ կտաւն . Երկրորդ
 թիւն՝ Չ աբասին . Երրորդ թիւն՝
 16 գաղ կտաւն . և չորրորդ ըրդի
 տուցած թիւն է՝ 36 աբասին :

Աստիլաւ իմացիք , որ առաջին՝
 և Երրորդ համարքն մին քարտաթ
 իքմին այ , սաքի՝ գաղ կամայլին ;
 Երկրորդն՝ և չորրորդ ըրդիտացած
 թիւն մին որիշ իքմին այ , սաքի՝ ա
 բասի՝ կամայլին . այս Երեքի կա
 նոնա միշտ այս կարդ թվոց կու պա
 չէ :

Կայց զգուշանալ պարտիմք Վ Ա
 գրե

գըելոյ ըսկարդին այսպիսի համար և թիւ : զերա էս չ թվոցս մինն մենակ հարցմանք ունի , և այս հարցանօղ թիվս համիշա պիտի երրորդ տեղումն դնել , և գրել :

Առաջին տեղումն գրե այն թիվս , որ երրորդ թվին հետմին բարաթիքմին այ . կու մեայ երկրորդ թիվս որ միջին տեղումն պիտի գրես , և չորրորդ շրջիտայած համարքին հետ մին բարաթիքմին այ :

Սահմանադրութեալ ապահովութեալ :

Ո իտի բազմացնենք մին զմնովեր ըորդ և երկրորդ թիվս . յետոյ բազմացուցածն՝ առաջին թվուին բաժանենք . և թիվս որ 'ի բաժանելին յառաջ կու գայ , չորրորդ չ դի առաջած՝ և ուղած թիւն այ :

Ո ւ բարեալ : Առաջին համարքին հետ բաժանել երրորդ համարքն . յետոյ գուրս եկած համարքն երկրորդ համարքին հետ բազմացն . բազմացուցած համարքն , չորրորդ շրջիտայած և քոյ խնդրած համարքն այ :

Առ բարեալ : Առաջին համարքով երկրորդն բաժանենք . գուրս եկած

կած՝ և բատանած համարքաւն
երրորդ համարքն ըազմայնենք .
և ունինք մեր որոնած՝ և չորրորդ
լրդիտացած համարքն :

Եռաթին համարքն միշտ և հանա
պաղ երրորդին հետ մին անուն ողի
տի ունենայ . երկրորդն՝ չորրորդ
լրդիտացածին հետ :

Տեղառաջին համարքն թումանէ
երրորդն և ո թումանն պիտի , և ու
արասի կամ շահի . թե գաղլէ՝ կամ
այլին որ լինի առաջին համարքն ,
նոյնպէս պարտէ լինիլ և երրորդ
համարքն . սակէս և ո երկրորդ
համարքն և չորրորդ լրդիտացածն
մէկ կերպ անուն պիտի ունենան :

• Եղ () ըինակ :

1	2	3 :		+
թու	գաղ	թու	{ գաղ	
ման		ման		

13 7 39 :

39

—————

1

273

273

7

7

21

1	2	3	4
աբասի	դիտը	աբասի	դիտը
23	48	69	144
	3	25 (3)	

144

Ոիօ	ԴԵՇԱՄ	Ոիօ	ԴԵՇԱՄ
լին :		լին :	
22	66	106	318
	(3 3)		318

Ո արդեքեքի կանոնին :

Այս երեքի կանոնումն թէ առաջին համարքն մեծ՝ և շատ է քանց երրորդն. լինի ևս մեծ երկրորդն քանց չորրորդն. կամ թէ՝ երբ ու ուղին համարքն քանց երրորդն փոքր է : Երկրորդն ևս է փոքր քանց չորրորդ համարքն :

Ամս շատանգամ կու հանդիպի, որ քանի շատ մեծ այս առաջին համարքն քանց երրորդն, այնքան փոքր թիվայ երկրորդն քանց չորրորդ տեղի համարքն . և առի ըստ զած կանոնն : Այսպիսի շրջած կանոն երբ հանդիպի, սաւածին և երկ

բորդ համարքն մին զմեսվ բազմաց
ցն . և . բազմացուցած ներբորդ թը
վովին բաժանեաւ : Քեզ օրինակ
Պուանգուլն իւր համար կարեց :
շոր՝ 9 գաղաւ խայրով , որ Յ թիղլոյ
նու թիւունէր . ամսա՝ Պալջունքա
նի գաղ մին շոր կու դառնայ՝ ին
չուխիցն , որ Հ թիղլայնու թիւունի
Պատասխանի՝ 13 գաղ՝ և կես :
3 թիղլայն . 9 գաղ . 2 թիղլայն :
9 27.1 (13 գաղ՝ և կես :

77

78

Կ առանցամ Ես կանոնումն քննց
Յ թիւն՝ աւելի համարք ել կընի ,
որ Ժամանակ՝ փայդա՝ կամ զարար
նշնոց կու տայ . այս պատճառէս ա
սի՝ Արեգի կանոն թարգած՝
կամ լուանած . ամսա միշտ Յ թիւն
գլխաւորք են և յայտնիք :

Արք այսպիսի բարգած երեքի կա
նոն ռաստ գայ՝ պիտի կամ Հ հետ
երեքի կանոնն բանացնել՝ կամ Յ
անցամ . և կամ ամ թիղլ իւր եր
պած թվոյն հետ բազմացն , որ մինև
Յ գլխաւոր համարքն որսիւ պարզ
երեքի կանոնն է :

Այս լավագույքների մեջ է առանձին :
Այս լավագույքների մեջ առաջական գույքները են . մինչ մարդկան ամսեն 1200 դիման
փոտուն պիտի տայ : Գիտացին ըստ
ըի 4 տարբի 8 մարդոյ փոտունն քանի
կլնի : այս խնդիրըս սապես կու
ռարզիւ մինչ մարդ՝ որ մինչ ամսումն
1200 դիման փոտուն տայ . 8 մարդ մինչ
և 48 ամիս ինչ զագար փոտուն կու
տայ : յառաջ ասաւ :

Ո՞ին մարդն ամսեն 1200 դիման փը^ր
սունդաշել : ապա 8 մարդն ամսեն
քանի դիման պիտի փոտուն տայ :
Ո՞ատասխանի . 9600 դիման :

Հետ սորսա ասաւ : Ո՞ին ամիսն որ
9600 դիման խարջ տայ . 48 ամիսն
քանի դիման խարջ կու տայ :

Ո՞ատասխանի . 460800 դիման :
Ալամ թե՝ գլխաւոր թիւն իւր կը շ
ամեն կպած թվոյն հետ բազմացն .
որ 3 գլխաւոր թիւվ միացն մնան :

Դայս վերոյ դրեալօրինակի գլխաւ
որ թիւն է մինչ մարդն . և իւր կը
պած համարքն է մինչ ամիսն : եր
կը որդ գլխահամարն է : 1200 դիման
որ իւրնից կպած համար չունի :
Երբորդ գլխահամարն է 8 մարդն .
և իւր

և իւրից կպած համարն է 48 ամիսն : Արեւն՝ բազմացն առաջին մին մարդն՝ և մին ամիսն մին զմնով - նոյնալեռ՝ և Երրորդ ակղի 8 մարդն և 48 ամիսն մին զմնով . որ լինին ; զլխաւոր համարը . յետոյարա՞ որ ալեռ հրամայեք քեզ Լորեքի կանոննեան բ Փրամն պիտի 200 լիրաս ուսրանայ համար՝ չուրի 100 աղաջ 300 աղարհ՝ քիրա տայ 800 դիան փող . ապա Փաղիրբեգն բանի պիտի տայ 300 լիրաս ապրանաց համար՝ մին չե 400 աղաջ Համապարհ :

Պատմութեանի՝ 4800 դիան փող : Բազմացն յառաջ մին զմնով 200 և 100 համարն . յետոյ 300 և 400 համարըն մէկ զմել կուլ . ապա՝ Լորեքի կանոննաւու ուսրամարան, և կու անմուռ որ Փաղիրբեգին 4800 դիան փող պիտի :

Դ Փրամնկոտանու Փրամնէսկօ անուն մին բաղրկան Հնդկան գնեց 50 հազար լիրաս քիրար՝ 999 հազար դիան : ամա 3 տեղ գոմբուկ ավելց . առաջին գոմբուկն էր՝ 100 հազար դիան . Երկրորդն էր 60 հազար դիան . և Երրորդն՝ 40 առ դիան :

Վին տեղ նավի աւդ արվից ։ Հազը¹
 դիան։ ՀՅ ամաքում ։ Վ. իրաջաց
 ավեց ։ Հազար դիան։ Ա Երակա
 ցուաց խարթվեցաւ 80 հազար դիան։
 Առողի իմաստալ թէ ։ և Երբա թի
 բարն քանի այ նատեր իւրիւ և ո՞քա
 նով ծախու ։ Միբառ թիրապին ։ որ և
 միբառ մն 100 դիան փայտանեւ ։
 Հառաջ քու լի խարթն ջումարուն
 Վ. իրար 999000 դիան ։
 1 գօմրուկ 100000 դիան ։
 2 գօմրուկ 60000 դիան ։
 3 գօմրուկ 40000 դիան ։
 4 ավլուդ 20000 դիան ։
 5 իրայի 15000 դիան ։
 Ա Երակացուց 80000 դիան ։
 Ա Բնի ջամն 1314000 դիան ։
 Հ Ետոյ առան ։ Թէ 50 հազար լիբրա
 թիրապն աժէ ։ 1314000 դիան ։ մին
 լիբրեն քանի դիանուկ աժէ ։ և կա
 զանուս Երեքի կանոնաւն, որ մին
 լիբրա թիրապն 122 դիան արժէ ։ ու
 լիբրեն որ 100 դիան փայտանես թի
 բարի և լիբրուն ։ մին լիբրեն 222
 դիան ծախու ։

Հ աղակա Հ աղակա ։ Վ աղակա ։
 Ա լոր լու իմանաց և հասկանաց Եր

բեքի կանոնն, նորա շատ հեշտաց՝
Ի նկերութե կանոնն բանացնել.
զարա Ի նկերութե թէմէն՝ Արե
քի կանոնն Ա: Վեչ (Օքնայ:
Ա սենք թէ ։ Քանի մարդիք մին
տեղ ընկերացան. և ամէն մարդ
իւր կարողաւթե գեօրայ մէջ տեղ
փող դնե. և Են մէջ տեղ դրած փո
ղովն և իքմին Փայդա կամ զարար ա
նեն ընկերացած մարդիքն:

Հետոյ ընկերքն ուզենան խմանալ,
թէ ամէն Ի նկերի ինչ Փայդա
կամ ինչ զարար կու համենի իւր
մէջ դրած սարմայի գեօրայ:

Պիտի յառաջ ամէն ընկերայ մայ
են մին տեղ ջամանել. և դնել
առաջին տեղումն:

Հետոյ իւրեանց մէջ դրած փողի
շահն, կամ զարարն մինտեղ ջամ
անել, և դնել յերկրորդ՝ և մէջ
տեղումն:

Ապայ ամէնուց մէջ դրած սար
մայեն ջոկջոկ դնել յետին, և
յերրորդ տեղումն:

Հետոյ առաջ այստափ Ի նկերաց մէջ
դրած մայեն մին տեղ այսքան
շահ, կամ զարարարեց, ապա վիլա
նին

նին, որ այսքան փող դրեց մէջ
աւեղ, որքան փայդա՝ կամզարալ
կու համնի։

Վայսպէսէրէքի կանոնաւն ընկե-
րաց մէջ տեղ դրած փողն ջոկջոկ պիտ
տի հարցանելով իմանալ, [թէ] ի՞նչ
չահ կամին զարար կու համնի ա
մէն ջոկջոկ դրած սարմայի։

Արքան 1 նկերք կան, այնքան ան-
գամապիտի երեքի կանոնն բանա-
ցնել և կրկնել։

Վատթէսան մէջ տեղ դրեց 60 թու-
ման. Վարկոսն 100. 11 ուկանն
120. և 13 օհաննեան 200 թուման։

Չամն և չօրսի սարմային 480 թու։

Վայսվերոյդ ըեալ 480 թումանով ո
չահեցին 6000 թուման։ Տես թէ ա
մէն Վակերի իւր մէջ դրած փողի
դեօրայ, ի՞նչ փայդա՝ կամին ու ա
սար կու համնի։

Վայսօրս ընկերաց սարմայի ջամն և
480 թուման. այս ջամն ոչ իլ յառա-
ջնու տեղումն։

Վակերաց փայդի ջամն և 6 հազար
թուման. այս ջամն ողիք յեւկըորդ
տեղումն։

Հետոյ Վակերաց ջոկջոկ սարմայի և
ոլ

• բ մէջ անդ զ բին , ջ ակ ջ ոկ գ ի ը յ լ ը
ք ա ր ո յ . ա ն դ զ ա ն ի ն ա յ ս ա յ է ս :

Վ ա ն մ ա ն ի ն .	Ը ա ն ։	Վ ա ն ի ն ։	Ա պ ա ս ա ն ։
480.	6000	60:	750
		100:	1250
		120:	1500
		20:	2500
		Վ ա ն 480:	Ը ա ն 6000

Հ առ ա թ ա ս ա ն - 480 [թ ու մ ա ն ն շ ա հ ա
լ ի ց 6 ։ թ ու մ ա ն ։ ա պ ո յ] ա տ թ է ,
ս ա ի 6 ։ [թ ու մ ա ն ն ք ա ն ի շ ա հ կ ա ն ե ։
] ա տ թ է , ս ա ի վ ա ց ո ն [թ ու մ ա ն մ ա յ
է ։ բ ա զ մ ա յ ։ մ է ջ ա ն դ ի դ ր ա ծ ։ 6 հ ա
զ ա ր [թ ու մ ա ն ն ն կ ե ա ։ յ ե ա ո յ բ ա զ
մ ա յ ո ւ ց ա ծ ։ բ ու լ ի մ ա յ ի ջ ա մ ո վ ։ ո ր
է ։ 480 [թ ու մ ա ն ։ բ ա ժ ա ն ե ։ և կ ա ր ա
ա ն ։ կ ո ւ ա ն ե ա ն ա ս ։ ո ր] ա տ թ է , ս ա ի ն
ո ւ ս ա ր կ ո ւ հ ա ս ն ի ք ու ր ի շ ա հ է ն 750
թ ու մ ա ն ։ Վ ա ս ի ն մ ա յ ա ծ ։ 1 ։ ն
ի ե բ ա ս ա ն ո յ մ ա յ է ն ջ ա կ ջ ո կ բ ա զ մ ա յ ։
բ ու լ ի շ ա հ ի ն կ ե ա ։ և բ ա ժ ա ն ե ա մ է ջ
ա ն դ ի դ ր ա ծ ։ բ ու լ ի մ ա յ ի ջ ա մ ո վ ։ ո ր
կ ո ւ գ ա ն ե ա ս ա մ ն ը ն ի ե ր ի ի ւ ր ո ւ ս
ս ա զ ։ ի ւ ր մ է ջ ա ն դ ի դ ր ա ծ ։ վ ո զ ի զ ի
ո ր ա յ ։

1. ո յ ն ի ե բ ա զ ։ և ն ո յ ն կ ա ն ե ա ս ա յ ի
բ ա ն ա ց ն ե ա , ե ր բ ք ա յ դ ի ա ն դ զ ա ր ։
հ ա ն դ ի պ ի ։

Վահագա Երբ ընկերութե մէջն օս
մանակ և Հանդիսի, թէ բարս
բար և թէ, ավել պակաս ժամանակ
լինի. յառաջ պիտի ամեն ընկերի
մայեն ջակջոկ իւր ժամանակին հետ
բազմացնել. յետոյ ոյս ջակջոկ բազ
մացուցած համարքն մին տեղ ջամ
անել, և դնել յառաջին տեղումն.
ապա բովանդակ մայի փայդեն դը
նել մէջ տեղն. յետոյ ամեն ընկերի
իւր ժամանակին հետ բազմացուցած
մայեն ջակջոկ դնել յերբորդ տեղն:
Ի սկսիր յետոյ Երեքի կանոնաւն
զերերորդն՝ և զերրորդն բազմո
ցնել և առաջին համարքովն զբազ
մացուցածն բաժանել:

Ա ախճան պրակե, զգործ:

ՅԻՇ Բ.Տ.Տ.Կ.Բ.Բ. Ե,

Օրհնութիւն, Գոհոնթիւն և
Փառաբանութիւն Վ. մենասուրբ
Երբորդութե, Հօր և Որդւոյ
և Հոգւոյն Արքոյ. որետ կարողու
թիւն տկար բնութես ՚ի կատար
հասուցանել զայտ վրբրիկ գրքուելու^յ
յԱմի Տն 1699, Վարիլի 30. և ՚ի
հայոց թէին 1148, Վ. ըեղի 5. իսկ
՚ի Փոք

Ի ԳԻՐՔԻ ԾՆԸ 84, Ա. Պատ' 11:

Եւրդ՝ ովոք վայելէ և ի գործ ամեց
զայս գրքունկ՝ ի յօդուտիւր, յիշես
ցէ ի ջերմեռանդ յաղօթս զՊԱՐՆ
Վիետրուն. ՞ ու զայեցի, զՊԱՐՍԻՆԻՒՐ
Աահակն և զ Ամմի ԽԱՄԻՒԱՅՅՆ.
զ Հայրն իւր Խաչատուրն զ Հօրեղ
բարսն և զ Հօրաքոյրսն զ Առեփիազ
Ա վանես ս Ական Ա արվառեայ և
Ա Անափայայն. զեզրայրն իւր ՀՅԱ
բութե՝ և զ Քոյրն Ա աւիկ. նաև
ըդ զաւակս Խոր զ Խաչատուրն Ա ազ
դալինեն և զ Լատարինեն.

Օ ի ի խնդրոյ և ծախիւք իւրով
տողեցաւ այս ժողովածու փոքրիկ
գրքուկս ձեռամբ տրուպ Ե ուկա
սու Կապրի Ա անանդեցւոյ ի յօ
գուտմերազնեայ Բ անասեր վաճա
ռական Ե զրարց. որբ սիրեն և կա
մին խմանալ զանազան քաշն գրամս
և զայլինչ որ մանառականութե
հետեւի թէ ի Ֆրանկոտան թէ
ի Հնդուստան թէ յ Բ ջամստան
և թէ Հոռմատան. Ա զ լ լ լ ը.

Ա Ե Ր Թ

(Օ հը բարձր ասէ Հ ա մինար նամակ . ան
դարի մանդ Հ ա մինար ու ու ու ու համակ .